...на 3 м-цы—2 р. 60 к.;
на 6 месяц—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.
Зьмена адрасу: месцовага—10 к., Іншагародняга—20 кап.

...за радок нонпарэлі (пасля тэксту)—50 кап. Іншагародніх—1 р.
Насярод тэксту ў два разы даражэй.
Пры шматразовым друкаваньні—скідка па згодзе.
Згодна паст. СНК ад 10 верасьня 1924 г. бярэцца зьвыш тарыфу 10 проц. падатку.

Падпіска і абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы газ. „Зьвязда"—г. Менск, Савецкая, 63, (трэці паверх) ад 9 гадз. раніцы да 3-яе гадз. дня. У акруговых городах—у аддз. Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах,
РЭДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63.

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральн Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора
1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дня; тэлефон № 10-74. 2) Сакратар рэдакцыі—ад 12 да 2-ое гадзіны дня, тэлеф. № 6-19. 3) Начны рэдактар (друкарня) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42.
Кіраўн. Гл. Канторай
Кантора абвестак і падпіскі тэл. № 781.

ПЯТНІЦА 26 КАСТРЫЧНІКА 1928 г.
№ 248 (3055)
Кошт асобнага нумару ўсюды 5 кап.

Год выданьня дванаццаты.

На абарону партыйнай лініі

ГАЛОЎНЫ ЎДАР ПА ПРАВЫМ УХІЛЕ

Выявім апартуністычную сутнасьць прымірэнцтва
Скарыстаем перавыбары парторганаў для завастрэньня ўвагі ўсёй КП(б)Б на патрэбнасьці барацьбы з ухіламі ад ленінскай лініі, адкуль-бы яны ня выходзілі

Рэзалюцыя менскага партактыву

па дакладу т. ВАСІЛЕВІЧА

Прынята аднагалосна

Заслухаўшы і абгаварыўшы даклад тав. Васілевіча аб чарговых задачах сацыялістычнага будаўніцтва, актыў Менскай гарадзкой партыйнай арганізацыі цалкам і поўнасьцю далучаецца да адозвы ЦК УсеКП(б) да ўсіх членаў Маскоўскай арганізацыі, і да рэзалюцыі аб'яднанага пасяджэньня Бюро ЦК КП(б)Б і прэзыдыуму ЦКК КП(б)Б.

Актыў з здавальненьнем адзначае, што ў выніку актыўнага падтрыманьня ЦК УсеКП(б) пры дапамозе нізавых партарганізацый Маскоўскім камітэтам прыняты ўсе патрэбныя меры да выпраўленьня памылак, дапушчаных у кіраўніцтве.

Разам з тым актыў з вялікім здавальненьнем адзначае, што Маскоўская партыйная арганізацыя застаецца адзінай, маналітнай, галоўнай апорай ЦК у рашучым правядзеньні ў жыцьцё ленінскіх наказаў па сацыялістычным будаўніцтве краіны.

Разам з правядзеньнем у жыцьцё пастаноў XV-га зьезду УсеКП(б) і XI зьезду КП(б)Б аб індустрыялізацыі краіны, разам з правядзеньнем рашучага курсу па калектывізацыі сялянскай гаспадаркі, з адначасовым узмацненьнем наступленьня на кулацкія пласты вёскі, завастрылася клясавая барацьба ў краіне і, асабліва, на вёсцы.

Цяжкасьці перажываемага намі пэрыяду зьяўляюцца цяжкасьцямі не заняпаду, а росту, у зьвязку з патрэбнасьцю вялікіх капітальных затрат у мэтах рэканструкцыі народнай гаспадаркі. Гэтыя цяжкасьці выклікаюць хістаньні паасобных, найменш устойлівых, зьвеньняў нашай партыі, якія, упаўшы ў паніку, імкнуцца ставіць пытаньне аб пераглядзе пастаноў XV-га зьезду партыі ў бок зьмя-

органаў завастрыць увагу ўсёй партыйнай арганізацыі на патрэбнасьці рашучай ідэёвай барацьбы з усякімі ўхіламі і хістаньнямі, накіраваўшы зараз галоўны ўдар на больш небясьпечны і яшчэ недастаткова ўсьвядомлены сярод шырокіх колаў партыі правы ўхіл, вядучы рашучую барацьбу з усімі тымі, хто патрабуе перагляду генэральнай лініі партыі і прымірэнча адносіцца да апартуністычных ухілаў.

Актыў лічыць, што кожнае імкненьне вярнуць партыю назад ад пастаноў XV-га зьезду УсеКП(б) і XI-га зьезду КП(б)Б вядзе да відавочнага разрыву з ленінізмам.

У сучасных умовах толькі няўхільнае правядзеньне ў жыцьцё пастаноў XV-га зьезду УсеКП(б) і XI-га зьезду КП(б)Б пад неаслабным кіраўніцтвам ленінскага ЦК, забясьпечыць партыі і рабочай клясе далейшае пераможнае пасоўваньне ўсёй нашай краіны да сацыялізму.

Асноўныя вехі, намечаныя партыяй на XI-м зьезьдзе і разьвітыя ў пастановах пленумаў ЦК УсеКП(б) і КП(б)Б, зьяўляюцца адзіным ленінскім шляхам, па якім партыя прыдзе да перамогі.

Толькі па шляху індустрыялізацыі нашай краіны, не зьмяншаючы тэмпу індустрыялізацыі, разьмеру і асноўнага напрамку, партыя зможа забясьпечыць будаўніцтва сацыялізму ў нашай краіне і поўную перамогу пралетарскай рэвалюцыі.

Толькі шляхам няўхільнай інтэнсыфікацыі і індустрыялізацыі сялянскай гаспадаркі, праводзячы ленінскі каапэрацыйны плян калектывізацыі вёскі, адначасова ствараючы буйныя дзяржаўныя сельска-гаспадарчыя фабрыкі (саўгасы), партыя і рабочая кляса пераможа тыя цяжкасьці, якія вырастаюць на нашым шляху ў...

Лодзінская забастоўка яшчэ цалкам не ліквідавана

У ПАНЯДЗЕЛАК НА ПРАЦУ СТАЛІ ТОЛЬКІ 10 ПРОЦ. РАБОЧЫХ

На Відзеўскай мануфактуры зноў бастуюць

Рабочыя патрабуюць скасаваньня калдагавору

КРЫВАВЫЯ СУТЫЧКІ Ў РУДЗЕ ПАБЯНІЦКАЙ І АЗОРКАВЕ

ВАРШАВА, 24. Ня гледзячы на афіцыйнае спыненьне забастоўкі ў Лодзі, забастоўка яшчэ цалкам **ня ліквідавана.** Аб настроі рабочых ярка сьведчыць той факт, што ў панядзелак, ня гледзячы на пастанову прафсаюзаў, на работу стала **ўсяго 10 проц. рабочых.** Учора на многіх прадпрыемствах работа не адбывалася.

На Відзеўскай мануфактуры зноў афіцыйна абвешчана забастоўка, бо адміністрацыя адмовілася прадаставіць рабочым нават тую прыбаўку ў 5 проц., якая была абяцана прафсаюзам пры ліквідацыі забастоўкі.

Энпээраўскія і хадэкаўскія прафсаюзы пад націскам аб'яднаных імі мас адмовіліся зацьвердзіць новы калдагавор. Яны апублікавалі адозву да рабочых, у якой высоўваюць рад новых патрабаваньняў і дамагаюцца скліку канфэрэнцыі з прадстаўнікамі прадпрыемцаў для перагляду калдагавору.

Сярод членаў лодзінскага прафсаюзу тэкстыльшчыкаў назіраецца бражэньне. **Значная частка рабочых патрабуе скасаваньня калдагавору і працягу забастоўкі.**

Учора ў памяшканьне лодзінскага муніцыпалітэту прыбыў пракурор з паліцэйскім камісарам. Як мяркуюць, іх прыезд зьвязан з далучэньнем рабочых лодзінскага муніцыпалітэту да ўсеагульнай забастоўкі. Відавочна, **улада рыхтуе рэпрэсіі супроць рабочых і служачых** лодзінскага муніцыпалітэту. Характэрна, што сёньня апублікавана афіцыйная заява старшыні лодзінскага муніцыпалітэту Земенскага, які рэзка асуджае рабочых муніцыпалітэту за ўдзел ва ўсеагульнай забастоўцы. Ня гледзячы на абяцаньні прадпрыемцаў прыняць на работу ўсіх забастоўшчыкаў, рад фабрык **не дапускае да працы многіх рабочых,** што прымалі актыўны ўдзел у кіраўніцтве забастоўкай. Сярод рабочых пануе ўзбуджэньне.

***

ВАРШАВА, 24. «Рэч Паспаліта» піша, што прафсаюз тэкстыльшчыкаў «зрабіў вялізную памылку, дапусьціўшы разьвіцьцё забастоўкі». Газэта зазначае, што ў выніку гэтай памылкі значна ўзмоцніўся ўплыў камуністых у рабочых масах.

***

ВАРШАВА, 24. У Рудзе Пабяніцкай адбылася **дэманстрацыя пратэсту** супроць новага калдагавору і супроць звальненьня адміністрацыяй актыўных кіраўнікоў забастоўкі. **Паліцыя напала на дэманстрантаў і стала іх зьбіваць.** Тады дэманстранты перарэзалі электрычныя правады з мэтаю абараніць сябе ад нападу паліцыі. У цемнаце адбылася сутычка, у выніку якой налічваецца **некалькі параненых.** Паліцыя рассьеяла дэманстрантаў.

У другім тэкстыльным цэнтры Азоркаве дэманстранты накіраваліся да будынку муніцыпалітэту. Муніцыпальная ўлада выклікала паліцыю, якая накінулася на дэманстрантаў. Рабочыя супраціўляліся. **Паранена 10 рабочых.** З боку паліцэйскіх паранена 7 чал., у тым ліку начальнік азоркаўскай паліцыі.

***

ВАРШАВА, 24. Як вядома, адзін з прыёмаў, пры дапамозе якіх пэпээсаўцам удалася сарваць забастоўку, заключаецца ў тым, што яны сабатуючы пастанову забастовачнага камітэту і нарады фабрычных дэлегатаў, ня склікалі нарады прадстаўнікоў прадпрыемстваў і не паставілі на абмеркаваньне мас пытаньне аб далейшай забастовачнай тактыцы. Гэты сход пэпээсаўцы сабралі толькі ўчора. Сход быў вельмі бурны. Многія дэлегаты **выказваліся за працяг забастоўкі і скасаваньне калектыўнага дагавору.** Пэпээсаўцы, якія кіравалі сходам, не дапусьцілі ўхвалы рэзалюцыі, унесенай левымі рабочымі, з патрабаваньнем працягу забастоўкі.

***

ВАРШАВА, 24. Як зараз высьвятляецца, усеагульная забастоўка ліквідавана пры энэргічным удзеле кіруемай пэпээсаўцамі цэнтральнай камісіі прафсаюзаў. Усе меры да ліквідацыі забастоўкі былі праведзены паводле яе вырашэньня. Камісія дзейнічала такім чынам з-за баязьні што усеагульная забастоўка ў Лодзі **пяройдзе ва ўсеагульную забастоўку ва ўсёй Польшчы.**

Другой прычынаю, якая прымусіла пэпээсаўцаў у цэнтральнай камісіі прафсаюзаў рыхтаваць зрыў забастоўкі, быў раскол у ППС і спаборніцтвы паміж абедзьвюма фракцыямі ў лёкайстве у адносінах да ўраду.

Антысавецкі згавор Польшчы і Румыніі

Плян стварэньня буфэрнае украінскае дзяржавы

Польшча стаіць за наступальную вайну

Англія і Францыя — ініцыятары і ўдзельнікі згавору

БЭРЛІН, 24. Нацыяналісцкія газэты апублікавалі паведамленьне агэнцтваў Ост-Экспрэс з Прагі аб новых падрабязнасьцях дзейнасьці французскіх, польскіх і румынскіх ваенных і палітычных дзеячоў, накіраванай да стварэньня антысавецкага фронту.

Паводле гэтага паведамленьня, на канфэрэнцыі ў Варшаве, аб якой да гэтае пары ня было нічога вядома, ... харэст, які адбыўся пасьля гэтай нарады, плян апэрацый супроць Савецкага Саюзу быў канчаткова выпрацаван.

Польшча дала запэўненьні, што яна ўключыць у румынскую армію тры дывізіі.

Пілсудзкі рабіў усе намаганьні, каб Румынія далучылася да праекту ўтварэньня украінскай буфэрнай дзяржавы пад польскім уплывам па... ўдзелу ў антысавецкім фронце, высунуў наступныя супярэчаньні: моцныя радыкальныя, прыязныя да СССР, плыні сярод чэха-славацкіх рабочых дружын і адсутнасьць сур'ёзных разгалосьсяў паміж Чэха-Славакіяй і СССР. У часе апошняй сваёй паездкі ў Парыж і Лёндан Бэнэш аказаўся больш уступлівым і згадзіўся на пастаўку амуніцыі для Румыніі.

Культурныя дзеячы РСФСР вітаюць Беларускую Акадэмію Навук

(Ад нашага маскоўскага карэспандэнта)

Пастанова ЦВК і СНК БССР аб рэарганізацыі Інстытуту Беларускае Культуры ў Беларускую Акадэмію Навук, ухваленая, як вядома, Саюзным урадам, спаткала надзвычайна спачуваючыя водгукі з боку кіраўнікоў культурных арганізацый Масквы.

У гутарках з нашым карэспандэнтам, культурныя дзеячы Масквы ў асаблівасьці падкрэсьлівалі два моманты: беларуская культура за час рэвалюцыі разьвівалася надзвычайна шпаркім тэмпам і самы факт стварэньня Акадэміі Навук паказвае, якога высокага ўзроўня разьвіцьця яна дасягла да гэтага часу; новая Акадэмія, іменна таму, што яна толькі зараз будзе створана шляхам ператварэньня з Інстытуту Беларускае Культуры, зможа адразу стаць на ўзровень з патрабаваньнямі сучаснага жыцьця.

Кіраўнікі культурных арганізацый Масквы пасылаюць новай Акадэміі праз газэту «Зьвязда» наступныя прывітаньні.

З радасьцю вітаю Беларускую Акадэмію

З РАДАСЬЦЮ ВІТАЮ ПЕРАЙМЕНАВАНЬНЕ ІНСТЫТУТУ БЕЛАРУСКАЕ КУЛЬТУРЫ Ў БЕЛАРУСКУЮ АКАДЭМІЮ НАВУК.

СЯМ'Я НАШЫХ НАЦЫЯНАЛЬНЫХ АКАДЭМІЙ РАСЬЦЕ, І КОЖНАЯ З ІХ РАЗЬВІВАЕЦЦА Ў БУЙНЫ НАВУКОВЫ ЦЭНТР, ПАДТРЫМЛІВАЕ САМУЮ ЦЕСНУЮ СУВЯЗЬ З УСЕСАЮЗНАЙ АКАДЭМІЯЙ, ЯКАЯ ЗАРАЗ ТАКСАМА АБНАЎЛЯЕЦЦА І СТАНОВІЦЦА НА ЎЗРОВЕНЬ С... ЗЬДЗІУЛЯЮЧЫМ ЧАСАМ, У ЯКІ МЫ МАЕМ ШЧАСЬЦЕ ЖЫЦЬ І ПРАЦАВАЦЬ.

Народны Камісар Асьветы РСФСР А. ЛУНАЧАРСКІ.

Беларуская Акадэмія дапаможа замацаваць культурную сувязь з заграніцай

Старажытная беларуская культура, якая адрадзілася і расквіла пасьля Кастрычнікавай рэвалюцыі, зараз атрымала права і магчымасьць стварэньня нацыянальнай Акадэміі Навук.

Для «ВОКС», які прадстаўляе культуру нацыянальных рэспублік за граніцай, стварэньне Беларускай Акадэміі мае асаблівае значэньне. Мы надзвычайна рады гэтай рэарганізацыі навуковага цэнтру Беларусі, якая павінна даць значнае пашырэньне і паглыбленьне яго дзейнасьці і прывядзе да ўсебаковага ахвату ім беларускай культуры.

Замежныя грамадзкія колы выяўляюць вялікую цікавасьць да культурнага жыцьця нацыянальнасьцяй Саюзу. Новая Акадэмія дапаможа ўмацоўваць культурную сувязь з заграніцай, дапаможа лепш выявіць сутнасьць беларускай культуры. Мы з радасьцю вітаем пастанову аб рэарганізацыі Інстытуту Беларускай Культуры ў Беларускую Акадэмію Навук і шчыра жадаем ёй посьпеху і плённай дзейнасьці

Старшыня ўсесаюзнага таварыства культурнай сувязі з заграніцай О. КАМЕНЕВА

Далейшы этап ў росквіце БССР

Пастанова аб рэарганізацыі Інстытуту Беларускае Культуры ў Беларускую Акадэмію Навук зьяўляецца падзеяй вялізнага культурнага значэньня. Беларуская нацыянальная культура, якую да рэвалюцыі ўсяляк прыцiскаў і прыгнятаў царскі ўрад, пасьпела за дзесяць апошніх гадоў дасягнуць высокае ступені разьвіцьця. **Мы вітаем стварэньне новай Акадэміі Навук, якое азначае далейшы этап у культурным росквіце Беларускае рэспублікі.**

Беларуская Акадэмія, ...зумоўна, зьверне асаблівую увагу на падрыхтоўку новых кадраў савецкіх навуковых працаўнікоў, ня зьвязаных са старымі традыцыямі, якія так часта ... сацыялістычнае культуры.

Можна не сумнявацца, што новая Акадэмія, ня зьвязаная з дарэвалюцыйнымі традыцыямі, **зможа адразу стаць на шлях поўнага набліжэньня да сучаснага жыцьця.**

Мы жадаем новай Акадэміі Навук па магчымасьці менш адцягненага акадэмізму ў яе дзейнасьці, і плённае творчае работы, непарыўна зьвязанай з сацыялістычным будаўніцтвам Беларусі і ўсяго Саюзу.

Вітаючы стварэньне Беларускай Акадэміі Навук, мы выказваем упэўненасьць, што яна ажыцьцявіць асноўны лёзунг: «усякае дасягненьне навукі павінна быць дасягненьнем шырокіх працоўных мас».

...ных, найменш устойлівых, званя-
ньняў нашай партыі, якія, упаўшы
ў паніку, імкнуцца ставіць пы-
таньне аб пераглядзе пастановы
XV-га зьезду партыі ў бок зьмя-
ншэньня курсу і пасьлябленьня тэмпу
індустрыялізацыі, у бок недаацэн-
кі калектывізацыі сельскае гаспа-
даркі, а таксама — у бок паслаб-
леньня націску на верхавінныя
пласты вёскі.

Гэтыя-ж цяжкасьці імкнуцца
скарыстаць і контр-рэвалюцыйныя
рэшткі былой трацкісцкай апазы-
цыі.

КП(б)Б, працуючая ў краіне пе-
раважна сялянскай, у акружэньні
значных пластоў гарадзкой і ме-
стачковай дробнай буржуазіі, ня
можа не адчуваць націску з боку
гэтай акружаючай абстаноўкі—
адсюль значная небясьпека правых
ухілаў у радох нашай арганізацыі.

Актыў з вялікім задавальненьнем
адзначае, што бюро ЦК КП(б)Б,
прэзыдыум ЦКК і пленум Менска-
га акруговага камітэту своечасова
зьвярнулі ўвагу партыйнай арга-
нізацыі на небясьпеку як трац-
кісцкіх, так і правых апартуні-
стычных ухілаў, на патрэбнасьць
самай рашучай барацьбы з імі, а
таксама і з прымірэнчымі адносі-
намі да гэтых ухілаў.

Актыў зьвяртае ўвагу партый-
ных арганізацый на патрэбнасьць
пры правядзеньні справаздачнай і
перавыбарнай кампаніі партыйных

... сельска-гаспадарчыя фабрыкі (саў-
гасы), партыя і рабочая кляса пе-
рамогуць тыя цяжкасьці, якія вы-
растаюць на нашым шляху ў
зьвязку з рэканструкцыяй нашай
народнай гаспадаркі.

Толькі шляхам самакрытыкі на-
ша партыя будзе разгортваць ак-
тыўнасьць усёй масы рабочае кля-
сы і зможа накіраваць гэтую ак-
тыўнасьць у сацыялістычнае па-
чынаньне супроць кулака, супроць
новай буржуазіі, якая нараджаец-
ца, супроць бюракратызму.

Актыў Менскай гарадзкой арга-
нізацыі вітае Цэнтральны Камітэт
УсеКП(б), які няўхільна і бязу-
пынна праводзіць правільную ле-
нінскую лінію і вядзе рашучую ба-
рацьбу з усякімі ўхіламі, адкуль-
бы яны ня выходзілі.

Актыў заклікае ўсіх членаў
КП(б)Б згрупавацца вакол свайго
Цэнтральнага Камітэту — вернага
праваднікa ленінскай лініі ЦК
УсеКП(б).

За згуртаванасьць і бальшавіц-
кае сталёвае адзінства нашай ар-
ганізацыі на аснове прынцыпаў
ленінскай лініі, на аснове пастано-
вы XV-га зьезду УсеКП(б)!

Супроць хістаньняў у палітыцы
партыі!

Няхай жыве ЦК УсеКП(б), які
рашуча вядзе партыю па правіль-
ным шляху сацыялістычнага бу-
даўніцтва!

... кіраваньні да стварэньня антысавец-
кага фронту.

Паводле гэтага паведамленьня,
на канферэнцыі ў Варшаве, аб якой
да гэтае пары ня было нічога ве-
дама і ў якой удзельнічалі галоўны
інспэктар румынскай арміі Мада-
рэску і начальнік польскага гене-
ральнага штабу Пістор, распрацоў-
ваўся апэрацыйны плян польскіх і
румынскіх войск у выпадку вайны
супроць Савецкага Саюзу.

Згода была дасягнута па пытань-
нях аб размеркаваньні роляй у
вярхоўным камандаваньні над адзі-
ным фронтам польскіх і румынскіх
войск. Разгалосы ўзьніклі па пы-
таньні аб тым, якую весьці страта-
гію—наступальную ці абаронча
характару. Польшча выказалася за
наступальную.

У выніку візыту Пілсудзкага ў Бу-
... тры дывізіі.

Пілсудзкі рабіў усе намаганьні,
каб Румынія далучылася да праекту
ўтварэньня украінскай буфэрнай
дзяржавы пад польскім уплывам па-
між Савецкім Саюзам і Румыніяй;
пры гэтым ім высоўвалася перспэк-
тыва—абярнуць Адэсу ў свабодную
гавань для Румыніі. Спроба Пілсуд-
скага дабіцца згоды паміж Румы-
ніяй і Вэнгрыяй ня ўдалася.

Ва ўсіх гэтых перагаворах важ-
ную ролю адыграла актыўная да-
памога з боку Францыі, якая зая-
віла аб сваёй гатоўнасьці дастаў-
ляць Румыніі і Польшчы ваенны
матэр'ял, прысылаць афіцэраў гене-
ральнага штабу, а ў выпадку па-
трэбы і французскія войскі.

Бянэш, на якога быў зроблен на-
ціск з боку Англіі і Францыі ў мэ-
тах прыцягненьня Чэха-Славакіі да
... і ССР. У часе апошняй сваёй па-
ездкі ў Парыж і Лёндан Бянэш
аказаўся больш уступлівым і зга-
дзіўся на пастаўку амуніцыі для Ру-
мыніі.

**

ВЕНА, 24. Як паведамляюць з Бу-
харэсту, румынскі міністр шляхоў
зносін Думітрыў у гутарцы з прад-
стаўнікамі друку пацьвердзіў паве-
дамленьне аб маючай адбыцца ў
бліжэйшым будучым перабудове
аднакалейнай чыгункі Чарнавіцы—
Марасешты ў двухкалейную. У
румынскіх палітычных колах гэтыя
работы ставяць у сувязь з намеча-
ным польска-румынскім умацаваньнем
берагу Чорнага мора, каб «у
выпадку вайны перашкодзіць вы-
садцы савецкай арміі».

... Беларуская Акадэмія, зумоўна,
зьверне асаблівую ўвагу на падрых-
тоўку новых кадраў савецкіх наву-
ковых працаўнікоў, не зьвязаных са
старымі традыцыямі, якія так часта
перашкаджаюць старым спэцыялі-
стым быць сапраўднымі ...

Акадэміі Навук, мы выказваем упэў-
ненасьць, што яна ажыцьцявіць ас-
ноўны лёзунг: «усякае дасягненьне
навукі павінна быць дасягненьнем
шырокіх працоўных мас».

Начальнік Галоўнавукі РСФСР
М. ЛЯДАЎ.

Новы рассаднік навукі

Ад імя Акадэміі Мастацкіх Навук,
на чале якой я маю гонар стаяць,
шчыра вітаю пастанову ЦВК і СНК
БССР аб рэарганізацыі Інстытуту
Беларускае культуры ў Беларускую
Акадэмію Навук.

Магчыма, што на першых пачатках
гэты новы рассаднік навукі ня змо-
жа абхапіць усю сыстэму навук у
ўсёй глыбіні і паўнаце, як гэта да-
ступна старым эўрапэйскім акадэ-
міям, налічваючым дзесяткі і сотні
гадоў існаваньня. Але можа быць
для нас, у Савецкім Саюзе гэта і ня
так важна. Мы разбурылі нямала
традыцый; пара ўжо перагледзець
і традыцыі акадэмічныя. Задачы,
што стаяць перад намі, патрабуюць
ад акадэміі цеснага зблізу з
жыцьцём, вырашэньня практычных
праблем, якія высоўвае само жыць-
цё.

Наш Савецкі Саюз вялізны і ўмо-
вы жыцьця ў розных яго канцох
настолькі своеасаблівыя, што патра-
буюць спэцыяльнага ... вывуча-
ньня і асаблівага падыходу як
да масавых прыродных багацьцяў,
так і да масавай культуры.

Акадэмія Мастацкіх Навук выказ-
вае шчырыя пажаданьні росквіту і
плённае дзейнасьці новаму брату.

Прэзыдэнт Акадэміі Мастацкіх
Навук П. С. КОГАН.

Эўропа патрасаецца клясавымі канфліктамі

Забастоўкі ў Нямеччыне, Францыі і Чэха-Славакіі

Лёкаут 230.000 мэталістых у Нямеччыне

БЭРЛІН, 24. Саюз прадпрыемцаў
Рэйнска-Вэстфальскай мэталёвай пра-
мысловасьці запрапанаваў усім сва-
ім членам правесьці лёкаут 230.000
рабочых з 1-га лістапада.

**

БЭРЛІН, 24. Забастоўка суднабу-
даўнічых рабочых у паўночна-за-
ходніх партох Нямеччыны пашыра-
ецца. Да яе далучаюцца новыя катэ-
горыі партовых рабочых. Забастоўка
знаходзіцца пад кіраўніцтвам каму-
ністых і аказвае моцны ўплыў на
судаходзтва. Параходныя кампаніі
пачалі зьмяняць маршруты парахо-
даў, накіроўваючы іх у іншыя пар-
ты.

Рэфармісцкае кіраўніцтва сэкцыі
партовых рабочых прафсаюзу транс-
партных рабочых адкрыта рэкамен-
дуе мясцовай уладзе ўжыць рашу-
чыя меры супроць бастуючых. Ня
гледзячы на гэта, прадугледжваецца
далейшае пашырэньне забастоўкі.

Па заклiку камуністых пастанаві-
лі баставаць і маракі. Прафсаюз
транспартнікаў, жадаючы папярэ-
дзіць гэту забастоўку, запрапанаваў
трацейскае разьбірацельства канфлік-
ту, спадзяючыся, што трацейскае ра-
шэньне будзе абвешчана абавязко-
вым. Аднак, маракі пастанавілі ад-
хіліць трацейскае ўмяшацельства.

**

БЭРЛІН, 24. Пастанова трацейскай
інстанцыі па канфлікту ў Мюнхэн-
гладбахскай тэкстыльнай прамысло-
васьці абвешчана абавязковай, ня
гледзячы на тое, што перавышаючая
большасьць у 50.000 бастуючых тэк-
стыльшчыкаў катэгарычна адхіліла
павышэньне заработнай платы на
5 проц. замест 15 проц. Рэвалюцый-
ная прафсаюзная меншасьць заклі-
кае да працягу барацьбы.

**

ПРАГА, 24. Учора ў вугальным
раёне Росіча і Ославаны пачалася
забастоўка вуглякопаў. Забастоўка
была абвешчана пасьля адмовы
прадпрыемцаў весьці перагаворы аб
павышэньні зарплаты. Бастуе 2.400
чалавек.

**

ПАРЫЖ, 24. Цэнтральны забасто-
вачны камітэт тэкстыльшчыкаў
Паўночнай Францыі апублікаваў
адозву да рабочых аб дапамозе
10.000 тэкстыльшчыкам Алуэна, якія
ўжо шосты тыдзень вядуць упар-
тую барацьбу. Сярод бастуючых і
іх сем'яў—убоства і голад.

**

ПАРЫЖ, 24. Канфлікт паміж ма-
ракамі і прадпрыемцамі ў Марсэлі
ўсё яшчэ ня вырашан. Учора ўдзень
па згодзе паміж міністрам грамадз-
кіх работ Тард'е і морскім міністрам
Лейгам у распараджэньне параход-
ных кампаній былі прадастаўлены
маракі дзяржаўнай службы для
разгрузкі марсэльскага порту і для
падтрыманьня зносін з Корсікай,
Тунісам і Алжырам.

Учора ўвечары ў Парыж прыбыла
дэлегацыя бастуючых на чале з са-
кратаром рэфармісцкага прафсаюзу
маракоў. Дэлегацыя ў суправаджэнь-
ні Жуо, старшыні палаты Буісона
і 2-х сацыялістычных дэпутатаў
Марсэля наведалі міністра грамадз-
кіх работ Тард'е і прасіла аб умя-
шацельстве ўраду ў канфлікт.

Тард'е з сухасьцю, якую пад-
крэсьліваюць усе газэты, заявіў,
што маракам трэба было-б зьвяр-
нуцца да яго да ўзьнікненьня кан-
флікту.

Сёньня з Марсэлю пры дапамозе
маракоў, якія знаходзяцца на дзяр-
жаўнай службе, адпраўляюцца тры
параходы з 3.000 пасажыраў. На блі-
жэйшыя дні намечана адпраўка ня
менш аднаго параходу ў дзень. Па-
водле вестак газэты «Эко дэ-Пары»,
дзьве параходныя кампаніі задаво-
лілі патрабаваньні сваіх каманд.
Докеры порту Лебу і порту Сэн-
Луі Дю Рон заявілі, што яны ў
знак салідарнасьці з марсэльскімі
маракамі адмаўляюцца грузіць фран-
цускія параходы.

Рабочыя абураны залічэньнем Чэрчыля ў члены саюзу

ЛЁНДАН, 19. Другое манчэстэр-
скае аддзяленьне аб'яднанага саю-
зу рабочых-будаўнікоў ухваліла рэ-
залюцыю, у якой пратэстуе супроць
прыняцьця міністра фінансаў Чэр-
чыля ў члены саюзу. Манчэстэрскія
рабочыя патрабуюць, каб выканком
саюзу зьвярнуў Чэрчылю ўнесены
ім уступны ўзнос. Далей манчэстэр-
скія рабочыя патрабуюць адстаўкі
генэральнага сакратара саюзу Джор-
джа Хікса, «які дапусьціў, каб саюз
стаў прадметам публічнае пагарды
і сьмеху».

Забойства польскага абшарніка ў Літве

У маёнтку Палянка (каля Каль-
варыі—Літва) забіты польскі абшар-
нік Падлеўскі, кіраўнік мясцовых
польскіх нацыяналістых.

Утварэньне саюзу пралет.-пісьменьнікаў Нямеччыны

БЭРЛІН, 20. У прысутнасьці 150
пісьменьнікаў, рабкораў і рабочых,
якія цікавяцца літаратурай, учора
адбылося ўтварэньне „саюзу рэвалю-
цыйных пралетарскіх пісьменьнікаў".

Забастоўкі ў Гдыні

*19-га кастрычніка з дзяржаўнага
параходу ў Гдыні былі звольнены
4 матросы за прыналежнасьць да
прафсаюзу транспартнікаў. У сувязі
з гэтым на параходзе «Пазнань» па-
чалася забастоўка, якая хутка пашы-
рылася на ўсіх матросаў і рабочых
дзяржаўнага параходзтва.*

**

*ВАРШАВА. 24. У Гдыні (польскі
порт на Балтыцкім моры) пачалася
забастоўка маракоў, да якіх далучы-
ліся транспартныя рабочыя. Басту-
ючыя высунулі рад эканамічных па-
трабаваньняў. Бастуе звыш паўтары
тысячы чалавек. Прадпрыемцы адмаў-
ляюцца задаволіць патрабаваньні бас-
туючых, спасылаючыся на тое, што
«забастоўка мае палітычны харак-
тар і інсьпіравана немцамі".*

Перад забастоўкаю ў сапярнях

Рабочыя салярняў у Калушы рых-
туюцца да забастоўкі з прычыны мяр-
куемага адміністрацыяй скарачэньня
лічбы рабочых на 30 проц,

Перамога рабочых

У Вільні скончылася забастоўка
краўцоў-халупнікаў. Бастуючыя атры-
малі 15 проц. надбаўкі.

Беларускія вучоныя вітаюць гістарычны акт

На агульным сходзе навуковых
працаўнікоў Менску з дакладам аб
задачах Беларускай Акадэміі На-
вук выступіў член урадавай камі-
сіі па рэарганізацыі Інбелкульту
ў акадэмію тав. Некрашэвіч, які
адзначыў вялікую працу, праведзе-
ную за апошнія гады Інбелкуль-
там. Ім выдана 550 друкаваных
аркушоў па розных пытаньнях на-
вукова-дасьледчай працы. Інбел-
культ разгарнуў шырокую наву-
ковую дзейнасьць. Намячаецца ар-
ганізацыя раду новых дасьледчых
інстытутаў. Каб сканцэнтраваць
гэтую работу, больш яе пашырыць
і паглыбіць, Інбелкульт рэаргані-
зуецца ўАкадэмію Навук.

Сход вынес рэзалюцыю, у якой
навуковыя працаўнікі вітаюць акт
савецкага ўраду аб рэарганізацыі
інбелкульту ў Акадэмію Навук і
абяцаюць поўнае падтрыманьне ў
ажыцьцяўленьні ўсіх мерапрыем-
стваў партыі і савецкай улады па
культурным і гаспадарчым будаў-
ніцтве Савецкай Беларусі.

Як напярэдадні сусьветнае вайны

Пагоджанасьць Англіі і Францыі ў радзе пытаньняў

РЫМ, 23. Лёнданскі карэспан-
дэнт газэты «Трыбуна» падае рад
довадаў наяўнасьці паміж Англіяй
і Францыяй вялікае палітычнае
згоды, аналёгічнай са згодаю пе-
рад сусьветнай вайной: летам
1927 г. паміж Англіяй і Францыяй
дасягнута згода аб эканамічным
супрацоўніцтве ў калёніях. Зараз
ангельскі пункт погляду ў віленскім
пытаньні зусім супадае з
францускім. У студзені бягучага
году паміж ангельскімі і польскімі
вугляпрамыслоўцамі вялася са-
праўдная вайна. Зараз яны ства-
раюць сындыкат. У Варшаве акра-
мя таго створаны экспартны банк
з буйным удзелам ангельскага ка-
піталу. Англія і Францыя супольна
выступілі ў Софіі па пытаньні аб
македонскіх рэвалюцыянэрах. Ан-
глія магла далучыцца да пакту
Келёга безагаворачна, бо ўстанаў-
леньне англа-амэрыканскага су-
працоўніцтва важна для Англіі ў
мэтах умацаваньня сувязі з нека-
торымі дамініёнамі, якія амэры-
канізуюцца, аднак пасьля перага-
вораў Чэмбэрлена з Брыянам,
Англія прыняла агаворкі Францыі.
Пазыцыі Англіі і Францыі ў пы-
таньні аб эвакуацыі Рэйнскай кра-
іны супадаюць.

Вакол справы Харэна

Два чыноўнікі аддаены пад суд

ПАРЫЖ, 24. Агэнцтва Рэйтэр па-
ведамляе: „Міністр юстыцыі аддаў
распараджэньне ўзбудзіць судовае
прасьледваньне супроць дэ-Нобле
і дэ-Лепланка, замешаных у справе
Харэна (парыскі карэспандэнт га-
зэтнага трэсту Хэрста, што апублікаваў
дакуманты наконт англа-фран-
цускай згоды). Сьледчы прад'явіў
дэ-Нобле і дэ-Лепланку абвінава-
чаньне ў шпіянажы і аддаў распа-
раджэньне зрабіць вобыск у іх ква-
тэрах.

Аб'яднаньне нафтавых кампаній

ЛЁНДАН, 24. Англа-пэрсыцкая, а так-
сама прылягаючая да трэсту „Роял-
дэтч-шелл" азіяцкая нафтавая кампа-
нія ўтварылі новую кампанію пад наз-
вай „Кансалідаваная нафтавая кампа-
нія", у распараджэньне якой пяройдуць
усе ўстаноўкі і разьмеркавальны
апарат, які належыць кампаніям—зас-
навальніцам у Афрыцы, Палестыне,
Сырыі, Цэйлоне. Паведамленьне аб
утварэньні новай кампаніі супадае з
паведамленьнем, што 15 амэрыканскіх
нафтавых кампаній заключылі згоду
аб зьнішчэньні канкурэнцыі паміж са-
бой на сусьветным рынку.

У ПОЛЬШЧЫ

Становішча ў ППС

Раскол фракцыі ППС у варшаўскай мескай радзе

22-га кастрычніка ў Варшаве адбы-
лося асобныя сходы пэпээсаў-сяброў
местовае рады. На сходзе прыхільні-
каў ЦК сабралася 11 чалавек, на
сходзе прыхільнікаў Явароўскага—9
чалавек і 9 не зьявілася ні на той, ні
на другі сход.

Прыняцьце Марачэўскага ў групу Явароўскага

На пасяджэньні 22-га кастрычніка
варшаўскі камітэт ППС (групыЯва-
роўскага) пастанавіў адлавіць Ма-
рачэўскага ў правох сябра ППС і
прыняць яго ў склад групы. (Мара-
чэўскі быў выключаны з ППС за
адмову выйсьці з складу ўраду).

„Чатырохгадовае спазьненьне"

«Пшэдсьвіт» (орган „пілсацыялістых"
Явароўскага і К-о) за 23-X, пералі-
чаючы грахі афіцыяльнага кіраўніцтва
ППС, закідае яму, што па яго віне
«майскі пераварот» спазьніўся на ца-
лых 4 гады. „Пшэдсьвіт" лічыць, што
калі-б ППС цьвёрда падтрымлівала
Пілсудзкага, апошні зрабіў-бы свой
пераварот яшчэ ў 1922 годзе.

Польскія прэтэнзіі на 7 латвійскіх гмінаў

Начальнік усходняга дэпартамэнту
польскага міністэрства замежных спраў
Галуўка выехаў у Рыгу дзеля кіра-
ваньня перагаворамі з Латвіяй аб пе-
радачы Польшчы 7 латвійскіх гмінаў
па левым беразе Дзьвіны. Гміны гэ-
тыя населены пераважна беларусамі і
маюць для Польшчы стратэгічнае зна-
чэньне. Пры іх далучэньні польская
граніца ішла-бы па Дзьвіне і польскія
вайсковыя інжынэры маглі-б яшчэ ў
часе міру падгатавацца да пераправы
войска праз Дзьвіну.

Калі-б гэтая перадача сапраўды
адбылася, яна зьявілася-б беспасрэд-
ным выклікам і пагрозаю СССР.

Камуністыя выступаюць з упасным сьпісам

„Газ. Варш." паведамляе, што паз-
нанскія камуністыя пастанавілі ва
выбарах у касу хворых выступіць з
асобным сьпісам.

Гаподны хлеб

Ад 20-га кастрычніка ўвайшла ў сі-
лу пастанова ўраду аб забароне пера-
молу жыта і пшаніцы з выхадам мукі
менш 70 проц.

Ушанаваньне памяці Амундсэна

ОСЛО, 24. Як паведамляе нарвэс-
кае тэлеграфнае агэнцтва, геаграфіч-
нае таварыства наладзіла ў памяш-
каньні унівэрсытэту вечар, пры-
сьвечаны памяці Роальда Амундсэ-
на. Заля была перапоўнена. У ліку
прысутных былі сям'я Амундсэна,
члены ўраду і інш.

З вялікай прамовай выступіў Нан-
сэн, які заявіў: «Амундсэн уладаў
у поўнай меры тымі якасьцямі, якія
нашы лягэнды, нашы казкі прыпіс-
ваюць сапраўдным людзям ва ўсе
часы».

Спыніўшыся на навуковых заслу-
гах Амундсэна, Нансэн сказаў: «Імя
яго дасьць веру ў наш народ, у бу-
дучае нашай моладзі і нашай кра-
іны». Прамова Нансэна зрабіла моц-
нае ўражаньне.

Менскі партактыў аднадушна далучаецца да адозвы ЦК УсеКП(б) і пастановы бюро ЦК і ЦКК КП(б)Б

Правы ўхіл становіцца галоўнай перашкодай у перамозе цяжкасьцяй сацыялістычнага будаўніцтва

Поўная перамога над правым ухілам немагчыма без рашучай барацьбы з прымірэнчымі да яго адносінамі

Трэба дабівацца, каб небясьпека правага ўхілу была для партыі такой-жа яснай, як ясна для яе контр-рэвалюцыйная сутнасьць трацкізму

СУПРОЦЬ ХІСТАНЬНЯЎ У ПАЛІТЫЦЫ ПАРТЫІ

ЗА БЯЗУМОЎНАЕ І ПОЎНАЕ ВЫКАНАНЬНЕ ПАСТАНОЎ XV ЗЬЕЗДУ УсеКП(б) І XI ЗЬЕЗДУ КП(б)Б

24-га кастрычніка ў клюбе Карла Маркса адбыўся сход партыйнага актыву Менскай арганізацыі КП(б)Б. Пры перапоўненай залі клюбу (сабралося каля 800 чал.) сакратар ЦК КП(б)Б тав. **Васілевіч** выступіў з дакладам на тэму аб задачах сацыялістычнага будаўніцтва.

У сваім дакладзе тав. **Васілевіч** даў вычэрпваючы аналіз супярэчнасьцяй сацыялістычнага будаўніцтва, зьвязаных з ростам гэтага будаўніцтва, як ва ўсім Савецкім Саюзе, так і ва ўмовах Беларусі.

— Сучасныя труднасьці будаўніцтва выклікаюць сярод паасобных камуністых нашае партыі некаторыя хістаньні і панічныя настроі. Гэта адбіваецца ў партыі ў форме правага ўхілу і некаторага ажыўленьня разьбітай партыяй трацкісцкай апазыцыі. Наша задача зараз весьці рашучую барацьбу з праяўленьнямі панікёрства. з хістаньнямі, асабліва з правым ухілам, які імкнецца сьцягваць партыю з пазыцый 15 партзьезду. Мы павінны глыбей умацоўваць нашу працу сярод мас, паглыбляць самакрытыку, актывізаваць масы. Як ніколі, мы павінны рашуча і цьвёрда праводзіць генэральную лінію партыі, якая намечана 15-м зьездам партыі і апошнімі пленумамі ЦК.

Даклад тав. Васілевіча выклікаў ажыўленыя спрэчкі партактыву. Выступіла дзевяць таварышоў.

Тав. **Іцковіч** гаворыць, што зараз больш за ўсё рабочых хвалююць недахваты прадуктаў першай патрэбы. Гэта ставіць пад пагрозу рэальную заработную плату. Далей ён сказаў, што рабочыя патрабуюць зьнішчэньня хлебнае чаргі.

Нам трэба ўзмацніць барацьбу з рэшткамі трацкісцкай апазыцыі,— кажа рабочы тав. **Абрамовіч**. Вядомы выпадкі, калі былыя апазыцыянэры, выступаючы на партыйных сходах, патрабуюць узмацненьня барацьбы з правым ухілам. Што-ж разумеюць яны пад правым ухілам? Вядома, што пад гэтым ухілам яны разумеюць усю нашу партыю. Трэба ўдарыць па гэтых настроях. Галоўнае,—кажа ён,—чаго патрабуюць рабочыя, гэта зьнішчэньня чаргі і гэта, мы, калі захочам, можам зрабіць.

Тав. **Галаскок** (МББ чыг.) кажа: Мы павінны вельмі сур'ёзна адносіцца да перажываемага моманту. Правы ўхіл у партыі становіцца галоўнай небясьпекай. Мы перажываем пэрыяд завостранай клясавай барацьбы. Гэтага не разумеюць правыя ўкланістыя. Усе факты гавораць за тое, што кулацкія элемэнты ў вёсцы ўзмацняюць сваё наступленьне на сацыялістычнае будаўніцтва. Аб гэтым гаворыць павялічэньне замахаў на рабселькораў і нашых працаўнікоў. Наш абавязак на падставе лініі 15-га зьезду той, што мы павінны яшчэ больш рашуча наступаць на гэтыя варожыя элемэнты вёскі і гораду.

Пытаньне аб правільным забесьпячэньні рабочых,—кажа тав. **Будзінскі**,—ёсьць важнейшае пытаньне і тут патрэбны адпаведны націск на каапэрацыйныя органы. Галоўнае, трэба арганізаваць гэты націск зьнізу, не чакаць націску зьверху, узьнімаць актыўнасьць мас. Чаму сёньня мы пераносім асноўны агонь направа? Таму, што контр-рэвалюцыйнасьць трацкізму ясна для мас, ясна для партыі. Гэтага пакуль што нельга сказаць аб правай небясьпецы. Правы ўхіл недаацэньвае сілы пралетарыяту і партыі, недаацэньвае нашай здольнасьці манэўраваньня. У гэтым як трацкістыя, так і правыя па сутнасьці маюць адну ўстаноўку. Таму сёньня абстаноўка патрабуе перш за ўсё рашучай барацьбы з правай небясьпекай.

Няма чаго таіць,—кажа тав. **Сянкевіч**,—што сярод часткі нашай арганізацыі ёсьць благадушныя настроі да правага ўхілу. Сутнасьць іх у тым, што, моў, усё праходзіць у Маскве, а ня ў нас. У значнай частцы ячэек пры перавыбарах бюро не завастралася ўвага на барацьбе з ухіламі ў партыі.

Нашы ячэйкі навучыліся весьці барацьбу з трацкізмам. Зараз галоўны ўдар трэба сканцэнтраваць па тых настроях і ўхілах, што імкнуцца сьцягнуць партыю з лініі 15-га зьезду (т. Бранд).

Даклад тав. Васілевіча паставіў у цэнтры ўвагі барацьбу з правай небясьпекай, як асноўнай у даны момант. Гэтую небясьпеку трэба ставіць у сувязь з нашым гаспадарчым будаўніцтвам,—кажа тав. **Галадзед**. Заўсёды, калі мы перажывалі труднасьці будаўніцтва, у партыі пагляддаліся рэцыдывы хістаньняў і панікі, якія зьяўляюцца нічым іншым, як адбіткам дробна-буржуазных настрояў. Наша сацыялістычнае будаўніцтва праходзіць у вельмі складаных умовах як унутры, так і па-за краінай. Асноўная супярэчнасьць, гэта—наліччa дробна-сялянскае гаспадаркі з тэндэнцыямі капіталістычнае ўласьціваеьці. І вось, ва ўмовах рэканструкцыі нашай гаспадаркі, мы адчуваем значныя труднасьці з гэтага боку. Працэсы будаўніцтва ідуць ва ўмовах жорсткай клясавай барацьбы. Пабудова сацыялістычнай гаспадаркі праходзіць пры паліччы прыватна-капіталістычнай гаспадаркі і гэта выклікае рад розных супярэчнасьцяй. Тав. Галадзед дае аналіз становішча нашай сельскай гаспадаркі і прычын недахватаў некаторых сельска-гаспадарчых прадуктаў. Мы маем,—кажа ён,—цьвёрдыя нарады на 20 мільёнаў пудоў хлеба, які мы павінны завезьці ў гэтым годзе ў Беларусь. У сувязі з перасоўваньнем ураджаю на ўсход, галоўным становіцца пытаньне дастаўкі хлеба і тут транспарт набывае асаблівае значэньне. Трэба не забываць,—кажа далей тав. Галадзед,—тых слоў, якія калісьці сказаў тав. Сталін, што **сацыялізму ў рукавічках не пабудуеш.** Мы маем паступовы ход разьвіцьця і ў той-жа час адчуваем труднасьці. Перад імі частка таварышоў пасуе і хістаецца, што на сутнасьці азначае іх паніку перад кулаком. Нам трэба,—заключае тав. Галадзед, —яшчэ глыбей разьясьняць пралетарыяту сутнасьць перажываных труднасьцяй. Рабочая кляса ніколі ня судзіла нас за труднасьці. Мы павінны дамагацца падтрыманьня ад яе і мы яго бязумоўна атрымаем. Нам трэба максымальная гібкасьць работы каапэрацыйнага апарату і пляпуючых органаў, патрэбна рашучая барацьба з месьніцтвам у пытаньні загатовак. Уступаючы ў новы гаспадарчы год, ідучы да перамогі труднасьцяй, мы будзем і павінны біць па ўсіх тых правых элемэнтах, якія дэзарганізуюць волю рабочае клясы і партыі.

У сваёй прамове тав. **Кац** зазначыў, што намі невыстарчальна растлумачаны труднасьці ў забесьпячэньні насельніцтва. Ня можа быць і гутаркі,—кажа ён,—аб недахваце хлеба. Справа ў тым, што ў нас не паладжан водпуск хлеба рабочым. Тут шмат яшчэ недарэчнасьцяй і іх патрэбна рашуча зьнішчаць.

Нам трэба зусім выразна сказаць, што ня ўсё стаіць добра ў сэнсе чуцьця партыйных арганізацый да перажываемага моманту,—сказаў сакратар АК т. **Славінскі**. Часткова аб гэтым гаворыць і выступленьне некаторых таварышоў на сёньняшнім актыве. Пасьля ўсіх тых дакумантаў ЦК, Маск. Камітэту, ЦК КП(б)Б і Менскага акругкому, пасьля гэтага мы яшчэ наглядаем тое, што пытаньні барацьбы партыі з рознымі ўхіламі не атрымалі належнага завастрэньня. Трэба зусім ясна падкрэсьліць, што клясавая барацьба завастраецца.

На фронце хлебных труднасьцяй кулак ня толькі не выкідае хлеба на рынак, але часам скупляе яго. Труднасьці нашы наглядаюцца не ўпяршыню, але мы іх перамагалі сваёй інтэнсыўнай арганізаванай работай і сучасныя труднасьці перамажам, ня гледзячы на правы ўхіл у партыі. Яму мы павінны абвясьціць рашучую барацьбу. Я прывяду вам прыклад таго, як адбіваюцца гэтыя настроі, якія ёсьць у паасобных таварышоў. «У нашых вёсках мы наглядаем рэзкую клясавую барацьбу і часта церпім паражэньні. Настрой супроць нас, і нам трэба падумаць што рабіць далей, асабліва ў зьвязку з надыходзячымі перавыбарамі саветаў. **Мне здаецца, што было-б лепш цяпер спыніць наш далейшы наступ на кулакоў, адыйсьці на загадзя падрыхтаваныя пазыцыі».** Вось гэтыя разважаньні намячаліся ў паасобных таварышоў яшчэ ў лютым гэтага году. Што гэта, як ня яўная ўстаноўка на кулака, як ня яўны правы ўхіл у нашых паасобных таварышоў? Мы павінны ўзброіваць нашу партыю супроць такіх ліквідатарскіх настрояў. А што мы бачым у некаторых ячэйках у часе перавыбараў бюро? Што трэба сказаць аб такіх зьявішчах, калі ў склад бюро абіраюцца кандыдаты партыі? Такое становішча недапушчальна. Трэба ўзьняць актыўнасьць мас. Гэты абавязак мы **перш за ўсё** ўскладаем на наш партактыў. Зараз патрэбна больш ініцыятывы, больш самакрытыкі, тады работа стане значна лягчэй. Трэба з усёй сілай біць па насыўнасьці, па расхлябанасьці, і мы даб'емся таго, што труднасьці будуць пераможаны і панікёры і ўкланістыя будуць адкінуты, як непатрэбны баляст.

У заключным слове тав. **Васілевіч** даў адказ на шматлікія запіскі і выступленьні таварышоў. Нельга супярэчыць супроць таго, што пытаньні забесьпячэньня рабочых зьяўляюцца на сёньняшні дзень важнейшымі пытаньнямі, але трэба адзначыць, што прычыны гэтых труднасьцяй у большасьці зьвязаны з тэхнічнай работай нашага апарату. Мы ня можам, —кажа тав. Васілевіч,—зьмешваць гэтыя пытаньні з прынцыповымі пытаньнямі лініі нашай партыі. Спрэчкі паказваюць, што гэтыя прынцыповыя пытаньні не займаюць яшчэ ў арганізацыі таго месца, якое павінны займаць. Важнейшая з важнейшых задач нашае партыі, гэта барацьба з тымі элемэнтамі, якія: **«імкнуцца цягнуць партыю назад ад пастаноў XV-га партзьезду, адмаўляючы неабходнасьць наступленьня на капіталістычныя элемэнты вёскі, ці патрабуюць згортваньня нашай індустрыі, лічачы сучасны тэмп яе разьвіцьця пагібельным для краіны, ці адмаўляюць патрэбнасьць асыгновак на калгасы і саўгасы, лічачы іх (асыгноўкі) выкінутымі на вецер грашыма, ці адмаўляюць патрэбнасьць барацьбы з бюракратызмам на базе самакрытыкі, мяркуючы, што самакрытыка расхіствае наш апарат, ці патрабуюць зьмякчэньня манаполіі замежнага гандлю і г. д., і т. п. (Сталін)».**

Гэта трэба цьвёрда разумець і памятаць. Цэлы рад выступленьняў і запісак адзначаюць, быццам зараз больш небясьпечнай зьяўляецца трацкісцкая апазыцыя. Бязумоўна— гэта няправільна. ЦК партыі ў сваёй пастанове даў наступную ўстаноўку ў барацьбе з абодвума ўхіламі:

«Партыя ў сваёй палітыцы павінна выходзіць з рашучай барацьбы як з тымі элемэнтамі, якія зьяўляюцца выразам буржуазных тэндэнцый у нашай краіне і спрабуюць абмінуць пастанову XV зьезду «разьвіваць далей наступленьне на кулацтва», так і з тымі элемэнтамі, якія імкнуцца надаць надзвычайным і часовым мерам характар пастаяннага ці працяглага курсу і тым паставіць пад пагрозу справу саюзу рабочых і асноўных мас сялянства» (гл. рэзалюцыю ліпеньскага пленуму ЦК УсеКП(б).

Бюро ЦК і Прэзыдыум ЦКК КП(б)Б падкрэсьліваюць перад усёй партарганізацыяй Беларусі патрэбнасьць самай рашучай барацьбы на два франты, супроць абодвых ухілаў, а таксама з прымірэнчымі адносінамі да іх. 2

Ідэалёгія трацкізму, як контр-рэвалюцыйная, выкрыта партыяй да канца і колькі-небудзь сур'ёзным уплывам у рабочай клясе не карыстаецца. Небясьпека-ж росту апартуністычных правых настрояў менш усьвядомлена сярод членаў партыі і рабочых. Таму партыя, не паслабляючы барацьбы супроць трацкісцкай ідэалёгіі, павінна канцэнтраваць агонь сваёй ідэёва-палітычнай барацьбы супроць правай небясьпекі, супроць элемэнтаў, якія спаўзаюць да апартуністычных памылак ці прымірэнча да іх адносяцца».

З гэтага відаць, што мы абвяшчаем рашучую барацьбу абодвым ухілам, але твар трацкізму партыя ведае. Трацкізму партыя навучылася ня толькі даваць адпор, але і разьбіла яго. Праўда, мы ведаем, што дзе-ні-дзе рэшткі трацкізму варушацца, з імі трэба рашуча змагацца, але глебы для разьвіцьця яго няма. Трацкізм расшыфрован перад партыяй. У той час, правы ўхіл, яго карэньні, яго тэндэнцыі шырокія колы партыі яшчэ ня ведаюць, таму сёньня больш небясьпечным зьяўляецца гэты правы ўхіл. Бюро ЦК і прэзыдыум ЦКК далі зусім выразную фармулёўку задач у барацьбе з правым ухілам. Гэтым трэба кіравацца. Трэба павесьці шырокую растлумачальную працу ў партыі, аб сутнасьці гэтых ухілаў асабліва правага і канцовых іх імкненьняў. Трэба даць рашуча па руках тым, хто паспрабуе ясную лінію 15-га зьезду партыі замяняць новай кулацка-буржуазнай лініяй.

Па дакладу тав. **Васілевіча** сход партактыву аднагалосна ўхваліў наступную рэзалюцыю (глядзі на першай старонцы).

Па Савецкім Саюзе

Колькасны і якасны рост УсеКП(б)

МАСКВА, 25. Па даных Статаддзелу ЦК УсеКП(б) на 1-га студзеня 1928 г. партыя мела ў сваіх радох 1.304.471 камуністых, па 1-е ліпеня лічбовы склад яе павялічыўся да 1.418.060 камуністых. Такім чынам,

Юбілей т. М. М. Пакроўскага

Камітэт па адзначэньні навуковай і палітычнай дзейнасьці т. Пакроўскага наладжвае да 60-годзьдзя яго ўрачыстыя пасяджэньні ў ВНУ, Камвузах, па Рабфаках і ў навукова-дасьледчых установах. Ва ўшанаваньні юбіляра прымаюць актыўны

Пра агляд груп беднаты

Усім ЦК нацкампартый, крайкомам, абкомам, губкомам, акругкомам і павяткомам УсеКП

Дарагія таварышы!

У сувязі з надыходзячай кампаніяй перавыбараў саветаў ЦК пастанавіў арганізаваць агляд груп беднаты, а таксама склікаць канфэрэнцыі гэтых груп. Работа па арганізацыі батрацтва і згуртаваньні беднаты, якая зьяўляецца апорай рабочае клясы ў вёсцы, ёсьць важнейшая задача на-

праслойкі сярэдняга сялянства. Гэтае процідзеяньне кулацтва выяўляецца часам у простых нападах на актыўных савецкіх грамадзкіх працаўнікоў з батрацтва, беднаты і сярэдняга сялянства (селькораў, кіраўнікоў савецкай работы), а ў іншых выпадках—у падпаленьнях калгасаў, псаваньні грамадзкіх машын і інш.

Разам з тым, кулацкія элемэнты

1. Удзел беднаты і, у прыватнасьці батрацтва, у рабоце саветаў, каапэрацыі, камітэтаў сялянскай узаемадапамогі і г. д., асабліва з пункту погляду **правільнага правядзеньня клясавай лініі ў іх працы.**

2. Работа груп беднаты ў галіне разгортваньня калгаснага будаўніцтва і па правядзеньні масавых савецкіх мерапрыемстваў у справе

Рынак сялянскага сырцу пакінут загатоўшчыкамі на волю лёсу

Як у нас на Беларусі праходзяць скурзагатоўкі? На гэта пытаньне даюць адказ весткі аб выніках скурзагатовак за першую дзесяцідзёўку кастрычніка—за гэты пэрыяд часу загатоўлена буйных скур 1.100 шт. і дробных—7.600 штук. Гэтая сума за-

загатоўшчык хоча абавязкова стаць гаспадаром на бойні, каб манапольна там загатаўляць скурсырэц.

І барацьба ідзе не на жыцьцё, а на сьмерць—па ўсіх правілах ваеннае стратэгіі. Наркамгандлю засы-

лу ЦК УсеКП(б) на 1-га студзеня 1928 г. партыя мела ў сваіх радох 1.304.471 камуністых, на 1-е ліпеня лічбовы склад яе навялічыўся да 1.418.060 камуністых. Такім чынам, за паўгода партыя павялічыла свае рады на 113.589 чалавек, або на 8,7 проц. Наскольki вялікія дасягненьні ў палепшаньні сацыяльнага складу партыі, сьведчаць наступныя даныя: на 1-е студзеня 1927 году ў партыі было 740 531 рабочых (56,8%), 299.091 сялян (22,9 проц.) і 264.649 служачых і інш. (20,3 проц.).

Да 1-га чэрвеня 1928 году адбыліся наступныя зьмены: лік рабочых павялічыўся да 848.764 (69,9 проц.), сялян—309.492 (21,8 проц.) і служачых і інш. паменшыўся да 259.804 (18,5 проц.). Такім чынам павышэньне ўдзельнае вагі рабочых з вытворчасьці за мінулае паўгодзьдзе бязумоўна адбылося, галоўным чынам, за кошт памяншэньня ўдзельнае вагі групы служачых. У той час, калі ўдзельная вага сялянскай групы засталася амаль што бяз зьмены, колькасьць батракоў у партыі павялічылася.

Тав. Крэсьцінскі выехаў у Бэрлін

МАСКВА, 24. Паўпрэд СССР у Нямеччыне Крэсьцінскі выехаў з Масквы ў Бэрлін.

На цьвёрдых ленінскіх рэйках

МАСКВА, 24. 23-га кастрычніка ў цэнтральным доме Чырвонай арміі адбыўся сход партактыву маскоўскага гарнізону Сход заслухаў даклад нач. ПУР'у тав. Бубнова аб задачах армейскіх партарганізацый у сувязі з перавыбарамі парторганаў і інфармацыю начпуокру тав. Валодзіна аб становішчы маскоўскай арганізацыі.

У рэзалюцыі, якая была ўхвалена па дакладзе тав. Бубнова, сход партактыву гарнізону «цалкам і поўнасьцю ўхваляе і далучаецца да адозвы ЦК УсеКП(б) да маскоўскай арганізацыі, а таксама да пастаноў кастрычнікавага пленуму МК і МКК.

***

БРАНСК, 24. Па фабрычных партячэйках Кліпцоўскага прамысловага раёну адбываецца абгаварэньне адозвы ЦК да маскоўскай партарганізацыі. Па ўхваленых рэзалюцыях ячэйкі Ночынскай фабрыкі, фабрыкі імя Дзяржынскага, скурзаводу і інш заяўляюць, што з усякімі праяўленьнямі правага ўхілу, з прымірэнчэскімі адносінамі да яго, з усякім адхіленьнем ад ленінскай лініі павінна быць няпрымірымая барацьба ў нашых радох. Аналёгічныя рэзалюцыі атрыманы таксама з Волагды, Вяткі, Уладзівастоку і інш. гарадоў.

Новая нафтаперагонная батарэя

РАСТОЎ-НА-ДОНЕ, 24. У Грозным закончана пабудова 15-кубовай нафтаперагоннай батарэі, разьлічанай на пераапрацоўку на працягу году звыш 500 тысяч тон нафтапрадуктаў. Новая батарэя дасьць 1.600 тыс. руб. эканоміі ў год.

Страты ад пажараў зьменшыліся

МАСКВА, 24. У 1926-27 годзе на прадпрыемствах МСНГ здарылася 517 пажараў, якія прычынілі страт на агульную суму звыш 2.520.000 р. Затраты на процілажарныя мерапрыемствы ў мінулым гаспадарчым годзе дасягнулі 2 з палов. млн. руб. У выніку, агульная лічба пажараў у 1927-28 годзе зменшылася да 447, а сума страт—да 183.000 рублёў. Большая частка пажараў—428—прычыніла дробныя страты.

Больш усяго пажараў—100 выпадкаў—здарылася ў працэсе вытворчасьці, 83—ад неасьцярожнага абыходжаньня з агнём, 24—ад курэньня і г. д.

скага наладжвае да 60-годзьдзя яго ўрачыстыя пасяджэньні ў ВНУ, Камвузах, на Рабфаках і ў навукова-дасьледчых установах. Ва ўшанаваньні юбіляра прымаюць актыўны ўдзел шырокія пласты пралетарскага студэнцтва. Першае ўрачыстае пасяджэньне адбылося ўжо ў Камуністычным унівэрсытэце нацменшасьцяй Захаду.

***

У прывітаньні тав. Пакроўскаму ад Інстытуту імя Леніна гаворыцца: «Аўтар стройнай рэвалюцыйна-марксысцкай схемы расійскага гістарычнага разьвіцьця, Пакроўскі нанёс разбураючы ўдар буржуазнай гісторыяграфіі. Бясспрэчнымі зьяўляюцца вялізныя заслугі Міхайлы Мікалаевіча ў галіне вывучэньня гісторыі рэвалюцыйнага руху і бальшавізму. Па кнігах Міхайлы Мікалаевіча Пакроўскага вучацца і будуць вучыцца шырокія партыйныя рабочыя масы і вучнёўская моладзь ня толькі ў СССР, але і па-за яго межамі».

Праграма выкананьня на 220 пр.

ВЯТКА, 24. Мінуў год работы новай запалкавай фабрыкі „Красная Звезда". За гэты год фабрыка выканала сваю вытворчую праграму з перавышэньнем на 220 проц. Значна павышана якасьць прадукцыі, сабекошт скрынкі зьніжаны з 5 руб. 28 к. да 4 р. 22 к. Сярэдняя заработная плата рабочага ўзрасла за год на 18 проц.

У новым годзе фабрыка павялічвае сваю вытворчую праграму да 460.000 скрынак запалак супроць 300.000 скрынак у тым-жа годзе.

101,2 проц. заданьня

МАСКВА, 23. Па няпоўных даных Наркамфіну СССР на 20-га кастрычніка па ўсім Саюзе рэалізавана другой пазыкі індустрыялізацыі на суму 402,7 млн. руб., што складае 101,2 проц. плянавых меркаваньняў.

Вынікі памірскае экспэдыцыі

МАСКВА. Начальнік памірскае экспэдыцыі т. Гарбуноў, які нядаўна вярнуўся, паведаміў аб надзвычайна каштоўных выніках работ экспэдыцыі. Ён зазначыў, што кожнаму члену экспэдыцыі давялося прайсьці і праехаць верхам ад 1.500 да 3.000 кілёмэтраў у самых цяжкіх умовах высокагорнае пустыні, зусім незаселенай людзьмі мясцовасьці, прабыць на вышыні ад 3.500 да 5.000 мэтраў вад морам некалькі месяцаў. Гарбуноў з вялікай пахвалою выказаўся аб рабоце і вытрыманасьці нямецкіх вучоных, якія прымалі ўдзел у экспэдыцыі.

Да адказнасьці—за невыкананьне пляну ільна-загатовак

МАСКВА, 23. Сырцовае кіраўніцтва Наркамгандлю СССР, якое абсьледвала забесьпячэньне сырцом ільняной прамысловасьці, устанавіла, што ільназагатоўцы (Цэнтрасаюз, Ільноцэнтр і Ільна-дзяржгандаль) пры распрацоўцы сваіх плянаў загатовак на ліпень-верасень дапусьцілі грубыя памылкі ў адносінах да асартымэнту ільнянога валакна, што вельмі адмоўна адбілася на рабоце ільняной прамысловасьці. Акрамя таго, рад загатоўцаў ня выканаў сваіх абавязкаў у адносінах тэрмінаў здачы ільна-валакна прамысловасьці. Так, напрыклад, Цэнтрасаюз па 1-га жніўня ня выканаў сваіх абавязкаў на 60,8 проц., а Ільнацэнтр—на 53 проц.

У выніку такіх нядбайных адносін ільна-загатоўцаў да выконваньня сваіх абавязкаў зьявілася цяжкае становішча ільняной прамысловасьці. Калегія Наркамгандлю СССР рашыла паставіць на від праўленьням Цэнтрасаюзу і Ільна-цэнтру, што імі ня было ўжыта належных мер да сваячасовага забесьпячэньня сырцом ільна-прамысловасьці. Калегія прапанавала таксама праўленьням Цэнтрасаюзу і Ільна-цэнтру прыцягнуць сваіх кіраўнікоў ільнянымі апэрацыямі да дысцыплінарнай адказнасьці.

тых груп. Работа па арганізацыі батрацтва і згуртаваньні беднаты, якая зьяўляецца апорай рабочае клясы ў вёсцы, ёсьць важнейшая задача нашай масавай палітычнай работы. Асаблівае палітычнае значэньне гэта работа набывае ў сучасны пэрыяд—пэрыяд абвастрэньня клясавай барацьбы ў вёсцы, калі разгортваньне сацыялістычных элемэнтаў сустракае ўзмоцненае супраціўленьне з боку кулацтва. У гэтых умовах арганізацыя беднаты павінна быць у першую чаргу накіравана на зьнішчэньне ў саветах і каапэратывах уплыву кулацкіх і наогул клясава-чужых элемэнтаў і ўзмацненьня на гэтай падставе нашага саюзу з сярэднім сялянствам. Толькі пры гэтай умове магчыма сапраўднае ажыўленьне саветаў, сапраўднае ажыцьцяўленьне каапэрацыйнага пляну і масавы рост элемэнтаў калектывізму ў сельскай гаспадарцы.

Між тым, ня толькі ў часе хлебазагатовак у мінулым годзе, але і зараз ува многіх выпадках кулацтва робіць новыя спробы актыўнага процідзеяньня рабоце саветаў па абароне інтарэсаў бяднейшых пластоў вёскі, разьвіцьцю калгаснага будаўніцтва, захоўваючы ў некаторых выпадках пэўны ўплыў на паасобныя

нікоў савецкай работы), а ў іншых выпадках—у падпаленьнях калгасаў, псаваньні грамадзкіх машын і інш.

Разам з тым, кулацкія элемэнты ўзмоцнена імкнуцца праз сэктантаў і цэркаў выкарыстаць рэлігійныя забабоны адсталых пластоў сялянства ў сваіх палітычных інтарэсах.

Нягледзячы на рад дасягненьняў, на пэўны рост арганізаванасьці і актыўнасьці батрацтва і беднаты пасьля XV зьезду партыі—усё-ж работу сярод беднаты трэба прызнаць слабай. Шматлікія дырэктывы партыі аб узьняцьці справы арганізацыі беднаты і асабліва батрацтва праводзяцца нездавальняюча. Таму трэба дабіцца ў гэтай рабоце партарганізацый, камсамолу і ўсёй савецкай грамадзкасьці рашучага зруху. ЦК надае вялікае значэньне агляду груп беднаты, які арганізоўваецца, і правядзеньню канфэрэнцыі гэтых груп. Партыйныя, камсамольскія і прафэсыянальныя арганізацыі, пачынаючы з вясковых ячэек, працаўнікі саветаў, каапэратываў і шэфскіх таварыстваў, а таксама селькоры і дэлегаткі павінны быць прыцягнуты да правядзеньня агляду. Трэба шырока выкарыстаць і насьценгазэты. Па свайму зьместу агляд павінен асьвятліць наступныя пытаньні.

2. Работа груп беднаты ў разгортваньня калгаснага будаўніцтва і па правядзеньні масавых савецкіх мерапрыемстваў у справе ўздыму сельскае гаспадаркі.

3. Удзел груп беднаты ў культурным будаўніцтве (масавая культурна-асьветная работа, школьнае будаўніцтва, с.-г. асьвета і г. д.).

4. Значэньне груп беднаты ў справе разгортваньня самакрытыкі, чысткі апарату ад разлажыўшыхся і клясава-чужых элемэнтаў, палепшаньня работы сэкцыі саветаў і г. д.

5. Роля груп беднаты па вылучэньні актывістых з батракоў, беднаты і серадьнякоў у дзяржаўны апарат і па ўцягненьні беднаты ў савецкую работу.

6. Работа партарганізацый па згуртаваньні беднаты і кіраўніцтву штодзённай іх дзейнасьцю, а таксама ўдзел камсамолу ў гэтай рабоце.

Правядзеньне агляду груп беднаты і канфэрэнцый гэтых груп павінна садзейнічаць рашучаму палепшаньню ўсёй работы ў вёсцы і асабліва—ўзмацненьню кіраўніцтва партыі ў надыходзячых перавыбарах саветаў.

Сакратар ЦК УсеКП(б)
МОЛАТАЎ.
Заг. Аддз. па рабоце ў вёсцы
БАЎМАН.

Трансатлянтычны палёт дырыжаблю

(Ад нашага бэрлінскага карэспандэнта)

І так, трансатлянтычны пералёт нямецкага дырыжаблю «Граф Цэпэлін» закончан. Нямецкая ініцыятыва і вынаходніцтва атрымалі новую перамогу. Якія-ж вывады напрошваюцца пасьля таго, як цэпэлін прычаліў да мачты ў Лейкхэрсьце ПАЗШ? Гэтыя вывады дваякія. З аднаго боку, пералёт даказаў магчымасьць і бясьпечнасьць трансатлянтычных зносін на дырыжаблі. З другога боку, пералёт сьведчыць, што пры сучасным становішчы тэхнікі цэпэлінна-будаўніцтва, дырыжабль у палёце не застрахован ні ад паломак, ні ад непрадбачаных зьмен курсу, ні ад трывожных момантаў. Такім чынам, хуткія рэгулярныя і бясьпечныя зносіны праз акіян пакуль яшчэ—справа будучыны. Паветраныя зносіны ня могуць супернічаць з параходнымі ня толькі ў рэгулярнасьці, але і па хуткасьці. Ня гледзячы на тое, што хуткасьць дырыжаблю амаль у два разы большае хуткасьці найбольш шпаркаходнага параходу, трансатлянтычны рэйс на дырыжаблі, як наказвае прыклад «Графа Цэпэліна», з прычыны няспрыяючых мэтэаралёгічных умоў можа быць больш доўгім за параходны рэйс.

«Граф Цэпэлін» вылецеў з Фрыдрыхсгафэну (на Бодэнскім возеры) а 7 гадз. 50 мін. раніцы 11-га кастрычніка. Гаручага газу было ўзята 55.000 куб. мэтраў; іншымі словамі—звыш адной трэцяй часткі дырыжаблю было запоўнена гаручым газам. Звыш таго, было ўзята 15 тонн бэнзыны, 3 тонны масла і 6 тонн вады-баласту. Гэта колькасьць гаручага газу і масла была разьлічана на 125 гадзін палёту. Хоць палёт дырыжаблю працягваўся 112 гадзін, тым ня менш у момант спуску ў Лэйкхэрсьце на дырыжаблі застаўся запас гаручага на 24 гадзіны палёту, гэта сьведчыць аб вельмі ўмеранай затраце гаручага.

На борце дырыжаблю знаходзіліся 63 чалавекі, у тым ліку 43 чал. каманды і 20 пасажыраў. Сярод пасажыраў знаходзіліся—сацыял-дэмакратычны міністар унутраных спраў Прусіі Гржэзінскі, камандзір амэрыканскага дырыжаблю «Лёс Анжэлёс» (пабудаваны ў Нямеччыне і перададзены немцам у 1924 г. ПАЗШ у лік рэпарацый) лейтэнант Розэндаль, зяць вядомага будаўніка цэпэлінаў граф Брандэнштэйн-Цэпэлін, некалькі амэрыканскіх капіталістых і, нарэшце, прадстаўнікі трох газэтных трэстаў—Хэрста (амэрыканскага), Гугэнбэрга («Шэрль») і Ульштэйн (нямецкі),—якія адкупілі за 115.000 даляраў манаполію на перадачу зносін і фатаграфій з дырыжаблю. Апошняя акалічнасьць была прычынай скуднасьці паведамленьняў аб палёце і выклікала скаргі нямецкіх газэт. Нейкі час інфармацыя аб палёце была настолькі адрывачнай і мізэрнай, што нямецкая грамадзкая думка пачала баяцца за лёс дырыжаблю.

Паміма пасажыраў і каманды цэпэлін узяў з сабою 66.000 лістоў і значную колькасьць грузаў.

Дырыжабль «Граф Цэпэлін» мае ў даўжыню 236 мэтраў, г. зн. больш любога трансатлянтычнага параходу; хуткасьць яго палёту пры спрыяючых умовах дасягае 200 кілёмэтраў у гадзіну. На практыцы, аднак, сярэдняя хуткасьць дырыжаблю ў часе палёту крыху перавышала 90 кілёмэтраў у гадзіну. Памяшканьні для пасажыраў абсталяваны з выключным камфортам. Досыць сказаць, што для пасажыраў ёсьць вялікая і раскошна абсталяваная каюткампанія, заля для абедаў, даскаралыя спальныя кабінкі і г. д.

Пасажыры думалі правесьці час вельмі весела. Амэрыканцы ўзялі з сабою некалькі грамафонаў і хацелі наладзіць на борце дырыжабля танцы. Аднак, гэтыя надзеі ня збыліся, бо, як вядома, пасажыры амаль усе захварэлі «паветравай хваробай» і дрэнна адчувалі сябе амаль праз увесь час палёту.

Старт адбыўся пры няспрыяючых мэтэаралёгічных адзнаках. І сапраўды, хутка пасьля выхаду з Эўропы, дырыжабль папаў у паласу моцных сустрэчных ветраў, якія прымусілі яго скіраваць на поўдзень і выбраць кірунак на Азорскія высыпы. Мізэрныя весткі аб палёце дырыжаблю гавораць, што на ўсім працягу праз Атлянтычны акіян, дырыжаблю прышлося змагацца з моцным сустрэчным ветрам, з прычыны чаго хуткасьць зьменшылася да 40-50 кілёмэтраў у гадзіну. Прабуючы выбрацца з няспрыяючае паласы, камандзір дырыжаблю ўзяў курс яшчэ больш на поўдзень. Аднак, ветры лютавалі і пашкодзілі левы стабілізатар, што выклікала некаторую трывогу на борце дырыжаблю.

Нейкі час камандзір дырыжаблю прасіў морскае міністэрства ПАЗШ прыслаць крэйсэр для экскартаваньня дырыжаблю, але, урэшце, узяў гэту просьбу назад. Тым ня менш амэрыканскія ваенныя судны ў парту Чарльстон увесь час стаялі пад параю, гатовыя па першым патрабаваньню дырыжаблю выйсьці ў мора. Папсаваньне было нязначнае і каманде ўдалося на ходу зрабіць рамонт. Праўда, небясьпека ні на адзін момант ня была катастрафічнай, але і патрэбна выключная злучнасьць акалічнасьцяй, каб яна стала рэальнай для дырыжаблю тыпу «Граф Цэпэлін», з яго грузапад'ёмнасьцю і радыусам дзейнічаньня. Нават самыя сур'ёзныя папсаваньні: прабіцьцё абалонкі і зьвязаная з ёю уцечка часткі газу, няспраўнасьць сыстэмы кіраваньня, поўны параліч усіх шасьці матораў—усё гэта ня страшна для дырыжаблю.

Пры ўмове захаваньня асноўнага запасу газу, дырыжабль можа пэўны час насіцца па паветраным акіяне, пакуль ня сустрэне пляцоўку, прыгодную для пасадкі. Самая вялікая няпрыемнасьць, якую могуць мець пасажыры і каманда, гэта праблукаць некалькі сутак па волі ветру.

Мінуўшы Бэрмуцкія каралявыя высыпы, дырыжабль праз некалькі гадзін убачыў бераг штату Паўднёвая Караліна. Дасягнуўшы берагу, дырыжабль крута павярнуў на поўнач і накіраваўся ўздоўж берагу да канчатковага пункту пералёту—аэрадрому ў Лэйхэрсьце (штат Нью-Джэрсэй). Мінуўшы Нью-Ёрк, пад воплескі шматтысячных мас, што сабраліся па вуліцах і дахах будынкаў, дырыжабль 15-га кастрычніка а 5 гадз. 38 мін. вечара прычаліў да мачты ў Лэйкхэрсьце, прабыўшы, такім чынам, у паветры каля 112 гадзін і пакрыўшы адлегласьць у 9.926 кілёмэтраў.

А. ВІЛЬ.

загатоўлена буйных скур 1.100 шт. і дробных—7.600 штук. Гэтая сума загатовак дае наступнае выкананьне кастрычнікавага месячнага пляну. па буйных скурах—28,1% і па дробных—11,7%.

Такім чынам, калі загатоўкі па буйных скурах не дасягаюць нормы, дык загатоўкі па дробных скурах зусім нізкія і нездавальняючыя. Асабліва адстаюць у справе загатовак дробных скур акругі Бабруйская, Аршанская, Мазырская, Полацкая.

Чым можна тлумачыць такую недапушчальна слабую загатоўку дробнага скурсырцу, бо зараз-жа самы разгар асеньняга сэзону па загатоўцы дробнага скурсырцу (асабліва аўчыны), зараз-жа, у процілегласьць мінуламу году, прыватны скупшчык пакуль што ня вельмі трывожыць рынак.

Усе існуючыя весткі гавораць, крычаць аб тым, што слабыя вынікі загатовак тлумачацца амаль што выключна вяласьцю, інэртнасьцю, галавацяпствам нашага загатоўчага апарату. Як відаць, наш загатоўчы апарат, прынамсі ў галіне скурзагатовак, нічога не навучыўся, і ўся мінулая багатая практыка, уся падрыхтоўчая кампанія для яго прапалі дарма.

Аказваецца, што нізавы загатоўчы апарат (спажывецкія і сельска-гаспадарчыя таварыствы), пакідаючы ў баку патрэбнасьць скарыстаньня асеньняга сэзону для загатоўкі сялянскага скуранога сырцу, усю сваю ўвагу накіравалі на загатоўку сырцу на бойнях. Навошта напруджвацца, арганізоўваць загатоўку сялянскага сырцу, прасякаць у аддаленыя пункты, калі можна лёгка і свабодна загатаўляць сырэц на бойнях? Старая палітыка найменшага супраціўленьня!

І вось нашы загатоўшчыкі ўвесь свой запас энэргіі, усю сваю прападольнасьць затрачваюць на барацьбу за аўладаньне бойнямі. Кожны

пан скаргамі і пратэстамі, якія сыплюцца то ад аднаго, то ад другога ваюючага боку.

А тым часам, пакуль ідзе гэта абураючая вайна паміж загатоўшчыкамі, якая апрача шкоды нічога ня можа прынесьці, сельскі рынак дробнага скурсырцу (пераважна аўчыны) пакідаецца бяз усякае ўвагі, і загатоўкі даюць мізэрныя вынікі. Калі такое становішча будзе існаваць далей яшчэ нейкі час, дык гадавы плян па дробным скурсырцы (1.200.000 штук) ня будзе выканан.

Мала таго, такія няўважлівыя і нядбайныя адносіны да ахвату сялянскага рынку скурсырцу могуць прывесьці да таго, што ўтворанае становішча можа скарыстаць для сваёй выгады прыватны скупшчык, зьняўшы з рынку значную частку сырцу. Ужо атрымліваюцца весткі аб тым, што прыватнікі-кадушачнікі заварушыліся і кінуліся на рынак, аголены ад асноўных загатоўшчыкаў.

Такое нецярпімае становішча ня можа больш працягвацца. Трэба яшчэ раз аўтарытэтна пацьвердзіць, што адказнасьць за невыкананьне загатоўчага пляну падае ня толькі на цэнтральныя загатоўчыя арганізацыі, але і на нізавых загатоўшчыкаў. Наркамгандаль павінен усякія паступаючыя скаргі з поваду барацьбы за аўладаньне бойнямі разглядаць, як адну з прычын, якая вядзе да зрыву загатовак.

Створанае становішча накладвае таксама сур'ёзны абавязак на акргандлі і райвыканкомы ў справе ўзьдзейнічаньня на нізавых загатоўшчыкаў і забесьпячэньня нармальнага ходу загатовак скурсырцу.

Досыць вяласьці, пабольш энэргіі, пабольш уразуменьня сваёй адказнасьці. Плян скурзагатовак павінен быць поўнасьцю выканан, і аб гэтым павінны заўсёды памятаць усе загатоўшчыкі зьверху да нізу.

Л. НЯФЕДАЎ.

Усебеларускі зьезд швэйнікаў

24-га кастрычніка ў Менску адкрыўся ўсебеларускі зьезд рабочых-швэйнікаў.

Старшыня саюзу тав. Сулькіна ў сваім уступным слове пры адкрыцьці зьезду адзначыла ўякасьці вялікага дасягненьня рост ліку рабочых у дзяржаўнай швэйнай прамысловасьці БССР. Да 7-га ўсебеларускага зьезду швэйнікаў на прадпрыемствах дзяржаўнай швэйнай прамысловасьці налічвалася 800 рабочых, а цяпер 2.800.

Справаздачу аб дзейнасьці ЦК саюзу зрабіла сакратар ЦК т. Сыліна.

1927-28 год, — гаворыць тав. Сыліна—характарызуецца буйным ростам швэйнай прамысловасьці СССР. Лік рабочых, занятых у гэтай прамысловасьці, за апошні год павялічыўся з 17.000 да 40.000. Згодна кантрольных лічбаў гэтага году, лік рабочых будзе даведзены да 49.000 чалавек. Будуюцца новыя швэйныя фабрыкі ў Бранску, Іванава-Вазьнясенску, Харкаве, Казані і г. д.

Гэты, рост па думцы дакладчыка зусім здаровы, бо швэйная прамысловасьць разьвіваецца таму, што ў апошнія гады павялічыўся попыт на яе прадукцыю. Але рэсурсы сырцу ў краіне невыстарчальныя і таму швэйныя фабрыкі павінны быць пераведзены на выпрацоўку вырабаў з больш лёгкіх тканін.

Сярэдняя зарплата ў швэйнай прамысловасьці расьце з году ў год і зараз яна перавышае зарплату ў іншых галінах прамысловасьці.

Лік беспрацоўных па саюзе зьменшыўся, але ўсё-ж па СССР налічваецца 15.000 беспрацоўных швэйнікаў.

***

У работах зьезду прымае ўдзел 69 дэлегатаў, якія прадстаўляюць 4.700 членаў саюзу.

Перад выбарамі новых акадэмікаў

24-га кастрычніка на шматлікім сходзе навуковых працаўнікоў Менску праф. Вальфсон зрабіў інфармацыю аб ходзе падрыхтоўчай работы камісіі па выбарах кандыдатаў у акадэмію навук СССР.

Сход у вынесенай рэзалюцыі са здавальненьнем канстатуе, што першы этап падбору кандыдатаў выявіў імкненьне акадэміі і савецкай грамадзкасьці да ўзаемнага збліжэньня на грунце разуменьня грандыёзных навуковых задач сацыялістычнага будаўніцтва СССР.

Агульны сход высунуў у члены акадэміі навук СССР 41 кандыдата Сярод іх т. т. Пакроўскі, Разанаў, Бухарын, Дэборын, Самайловіч, Вільямс, Сакулін, Фрычэ і інш.

ЧЫМ ХВАРЭЕ НАША ШКОЛА

НАРЫСЫ АБ САВЕЦКАЙ ШКОЛЕ, ЯКІЯ ДРУКУЮЦЦА Ў „ЗЬВЯЗЬДЗЕ“, ВЫКЛІКАЛІ РАД ЦІКАВЫХ СУР'ЁЗНЫХ ВОДГУКАЎ.—З СЁНЕШНЯГА НУМАРУ РЭДАКЦЫЯ ПАЧЫНАЕ ДРУКАВАЦЬ ГЭТЫЯ ВОДГУКІ І ЗАПРАШАЕ ЎСІХ ЗАЦІКАЎЛЕНЫХ СПРАВАЙ ШКОЛЬНАГА ВЫХАВАНЬНЯ ПРЫНЯЦЬ УДЗЕЛ У АБГАВАРЭНЬНІ ЎЗЬНЯТАГА ПЫТАНЬНЯ.—СЁНЬНЯ МЫ ДРУКУЕМ АРТЫКУЛ ЗАГАДЧ. ЦЭНТР. ДАСЬЛЕДЧАЙ ШКОЛАЙ ТАВ. САМКОВІЧА

ПАКУТЫ ВЫХАВАЎЧАЕ ПРАЦЫ ШКОЛЫ

За апошнія часы ў сувязі з лёзунгам самакрытыкі ў нашай мясцовай прэсе аддаецца шмат увагі выхаваўчай справе школы. Трэба ад шчырага сэрца вітаць нашу прэсу, яе ініцыятыву, абудзіць грамадзкую думку каля такога важнага пытаньня, як выхаваньне маладога пакаленьня. Трэба таксама вітаць і апошняе выступленьне «Зьвязды», яе асабліва вялікае імкненьне зацікавіць гэтым пытаньнем усю савецкую грамадзкасьць, згуртаваць каля яго думку і настаўніка, і прафэсуры, і камсамольскага актыву, і наогул усіх, каму дорага наша маладое пакаленьне.

Але ў гэтым вельмі добрым пачынаньні нашае прэсы ёсьць няправільныя ўхілы, адсюль гэтае добрае пачынаньне прымае нежаданыя формы і, замест карысьці, можа прынесьці шкоду. Такім характарам вызначаюцца артыкулы т. Міх. Гольдбэрга, зьмешчаныя ў газэце «Зьвязда». Мы не адчуваем у іх аб'ектыўнага падыходу да высьвятленьня фактаў, не адчуваем тэй шчырасьці і сапраўднага жаданьня паслужыць справе, якіх патрабуе сутнасьць гэтае справы.

Самая пастаноўка т. Гольдбэргам пытаньня зусім няправільная. Нельга, зрабіўшы агульны загаловак да сваіх артыкулаў «Каго выхоўвае наша школа», штучна падбіраць такія факты, якія нічога агульнага ня маюць з выхаваўчымі задачамі нашае савецкае працоўнае школы; нельга анамаліі, з якою школа вяла і вядзе барацьбу ўсімі сваімі сродкамі, прыпісваць школе за мэту. Няхай будзе добра вядома, што савецкая працоўная школа ніколі ня ставіла і ня ставіць сваёй мэтай выхоўваць гімназістак, мяшчан, антысэмітаў, злачынцаў, гвалтаўнікоў, як гэта можна ўявіць сабе па артыкулах т. Гольдбэрга.

Хто будзе адмаўляцца ад таго, што ў акружаючым нас дробна-буржуазным асяродзішчы моцна пануюць яшчэ і антысэмітызм, і рэлігійнасьць, і мяшчанства, і антыграмадзкія ўчынкі, і наогул усе сем сьмяротных грахоў? І тав. Гольдбэрг, здаецца, добра ведае гэта. Тав. Гольдбэрг нават зусім ня цікавіцца, якое змаганьне вядзе школа з гэтым асяродзішчам.

Я зусім далёкі ад таго, каб адмаўляцца ад апісаных ненармальных зьяў школьнага жыцьця. Я хачу сказаць яшчэ болей таго: паданыя факты—гэта толькі драбніцы ў параўнаньні з тым, аб чым мог-бы расказаць кожны пэдагог з сваёй практыкі. Цяжка нават уявіць сабе ўсё тое балота, з якім прыходзіцца весьці змаганьне школе. Брудныя хвалі гэтага балота з усіх бакоў насоўваюцца на школу, пэцкаюць у бруд яе самаахвярную працу, **але, ня гледзячы на гэта балотнае акружэньне, савецкая школа, ня выпускаючы з рук сваёй зброі, вядзе з ім змаганьне і сёньня мае ўжо такія вялікія дасягненьні, якіх ня мае ані водная школа ва ўсіх краінах сьвету.** Аб гэтым прымушана гаварыць прэса нават нашых клясавых ворагаў.

Я ня супроць фактаў, а супроць

Ні слова ён таксама не сказаў, што вінавайцамі ў гэтых бойках і вечарынках былі і камсамольцы, нават з дзьвюх ячэек. Не сказаў таксама, што сярод удзельніц гэтых вечарынак былі і піянэркі. У гэтым ёсьць навочная тэндэнцыя ўзваліць усю бяду на школу, калі сапраўды гэта зусім ня так.

Тут трэба было-б т. Гольдбэргу пацікавіцца, як-жа мы выцягваем з гэтага мяшчанскага балота нашых вучняў, як мы іх выводзім на правільную дарогу. І нам гэта ўдаецца, як удалося і цэнтральнай дасьледчай школе выцягнуць з мяшчанскага балота Камароўкі значную колькасьць удзельнікаў апісанай у тав. Гольдбэрга вечарынкі.

Адносна вывадаў, якія робяцца з усіх паданых т. Гольдбэргам фактаў і факцікаў, трэба сказаць, што яны яўна нядобрасумленныя. На падставах усім вядомых анамалій у справе выхаваньня, з якімі школа змагалася і змагаецца бязупынку, рабіць агульныя вывады, што яна выхоўвае гімназістак, антысэмітаў, рэлігійнікаў і іншую брыдоту, зьяўляецца такім-жа абсурдам, як-бы гэта было абсурдна сьцьвярджаць, што альтшулерпічыну выхоўвае камсамол.

Пытаньні выхаваньня зьяўляюцца асабліва цяжкімі затым, што **на іх не зварачалася да самага апошняга часу належнае ўвагі ні з боку нашай прэсы, ні з боку нашых савецкіх і грамадзкіх арганізацый.** Наогул кажучы, Народны Камісарыят Асьветы і школа ня мелі і пакуль што ня маюць выстарчальнай дапамогі ў гэтым пытаньні, ня гледзячы на тое, што справа выхаваньня ня толькі выключная манаполія Наркамасьветы і школы.

Лютым ворагам выхаваўчае працы школы зьяўляецца абывацельскае несавецкае асяродзішча, бруднае асяродзішча. Школа змагаецца з гэтым асяродзішчам, але адна з ім справіцца ня можа. Патрэбен у гэтым агульны фронт, у тым ліку і прэсы.

Што-ж зрабіла ў гэтым напрамку наша прэса? Колькі артыкулаў налічыць, напрыклад, наша паважаная газэта «Зьвязда», якімі-б яна ставіла сваёй мэтай адвяваць сваіх чытачоў ад рознай брыдоты? Што зроблена ў адносінах антырэлігійнага выхаваньня, палавога, інтэрнацыянальнага, у галіне зьнішчэньня антысэмітызму, мяшчанства і інш.? Чаму няма папулярных навуковых артыкулаў па гэтых пытаньнях? Праўда, сёе-тое робіцца ў галіне барацьбы з п'янствам, але зьмяшчаецца часта і такі матар'ял, які не дасягае пажаданае мэты.

А які з нашых саюзаў адгукнецца, што ён праводзіць пляномерную арганізаваную выхаваўчую працу сярод сваіх членаў?

Некаторыя школы дабіліся нават стопроцантнай прысутнасьці ў такія сьвяты, як вялікдзень і каляды, хаця ня трэба маўчаць, што часта ў гэтыя сьвяты адсутнічае на занятках у школе таксама надзвычайна вялікі процант дзяцей. А хто з нас ня бачыў, як нашы каапэратывы ў вялікодныя сьвяты ўпрыгожвалі свае

ніцтвам. Некаторыя камсамольцы малююць настаўніка перад дзецьмі ў выглядзе ворага дзяцей, а самі бяруць пад сваю абарону вучнёўскі калектыў, «падкрыўджаных».

Камсамол, ня гледзячы на вялікую працу і вялікія дасягненьні ў галіне выхаваньня маладога пакаленьня, усё-ж такі не зрабіў таго, што мог бы зрабіць.

У некаторых камсамольцаў ёсьць надзвычайна моцная тэндэнцыя лічыць сябе адзінымі і самымі дасканалымі манапалістымі выхаваньня ў той час, як дома ня ўсё ў парадку. Досыць, скажам, прыпомніць першую «культурную прагулку» камсамолу ў Ждановічы ў ліку 2000 асоб Дзьве тысячы моладзі, як піша «Рабочий», правялі адну з самых някультурных прагулак з выпіўкамі і хуліганствам, і «толькі музыканты справіліся са сваёй задачай».

Гэта сьведчыць аб тым, што хвалі мяшчанства адрываюць і ад гэтай каштоўнейшай арганізацыі рад таварышоў. Гэтыя «адарваныя» робяцца тым-жа самым брудным асяродзішчам, з якім і камсамол, і школа вядзе змаганьне. Неабходна зьвярнуць самую сур'ёзную ўвагу на гэтых бясcпрытульных амурнікаў, узмацніць сярод іх працу, вярнуць іх у сваё лона і зрабіць карыснымі ня толькі для камсамолу, але і для школы.

Ня ўсё добра ў нас і з піянэрпрацай у школах. Гэта ўсім зацікаўленым добра вядома. Галоўны тут недахоп—невыстарчальная падрыхтоўка важатых фарпастоў і піянэр-атрадаў. Чаму, скажам, не паставіць пытаньня аб падрыхтоўцы з актыву камсамольцаў кадраў напрактыкаваных важатых, стварыўшы для гэтага спэцыяльныя аддзяленьні пры тэхнікумах і пэдфаку? На гэтую справу грошай ня трэба шкадаваць. Ня трэба выпускаць з рук такой важнай выхаваўчай справы, як піянэрпраца.

А аб'ектыўныя ўмовы працы школы! Шматмоднасьць, шматзьменнасьць—таксама ворагі выхаваўчае справы. Недахоп памяшканьняў і іх недапасаванасьць патрабуе, **каб мы будавалі ў горадзе не па адной школе ў дзесяць год, а каб кожны год хоць па адной. А дзе нашы дзіцячыя клюбы, бібліятэкі, чытальні, кіно? Ці далі мы гэта сваім дзецям? Не далі і вельмі слаба даем.**

Яшчэ трэба спыніцца на адным фактары, які перашкаджае выхаваўчай справе школы—гэта нясупынныя пераtрускі настаўніцтва перад пачаткам кожнага навучальнага году. Што перажывае і перажываў асьветнік у часе гэтых пературсак—аднаму Алаху вядома. Кожны год вісела і вісіць над настаўніцтвам вечная агідная праблема пературскі. «Сёньня тут, а заўтра там»... Цікава сачыць, як настаўніцтва чапляецца за некалькі школ: «калі вытрасуць з аднэй, можа застануся ў другой». Ужо і цяпер, ня гледзячы на тое, што новы 1929-30 навучальны год яшчэ далёка, а настаўнік ужо рыхтуе сябе да новых пературсак, сьпяваючы: «что день грядущий мне готовит?»

Трэба сур'ёзна паставіць пытаньне аб прымацаваньні настаўніка да школы, даць магчымасьць сапраўды папрацаваць спакойна хоць з пару гадкоў, а не рабіць з яго пералётнай птушкі.

Ня ўсё ў парадку і ў настаўніцкіх калектывах. **Але адно ясна, што асьветнік у галоўнай сваёй масе—шчыра адданы камуністычнай партыі і справе пралетарыяту.** Пад кіраўніцтвам кампартыі большасьць настаўніцтва гатова кінуцца ў любую бойку і ня толькі на фронце асьветы, але і са стрэльбаю ў руках.

Але і ў нашых радох ёсьць шмат брыдоты, з якою вядзе і будзе весьці змаганьне і кампартыя, і Наркамасьветы, і прафсаюз, і сама асьветніцкая маса. Гэта змаганьне вядзецца адкрыта і пляномерна, а ня мэтадамі т. Гольдбэрга, які нават чамусьці пабаяўся назваць імёны двух настаўнікаў чыгуначных школ, выкрыўшы ў асобе іх сэктантаў-адвэнтыстых. Няма чаго баяцца: за вушка ды на сонейка!

І так, ня пікантныя факцікі, падгледжаныя праз шчылінку, падслуханыя, ці выгледжаныя з-за вугла, а дружны, пляномерны, агульны фронт у справе выхаваньня.

Наркамасьветы ў сучасны момант распачаў агульнае наступленьне разгорнутым строем на фронт выхаваўчае працы, вядучы яе глыбока і ў поўным абхваце на ўсіх напрамках.

Трэба, каб гэтая праца Наркамасьветы стала роднай і блізкай справай кожнага працоўнага, бо толькі агульным, дружным наступленьнем мы пераможам усе перашкоды, зьнішчым усе пакуты, якія стаяць на шляху выхаваньня новага чалавека.

І. САМКОВІЧ.

Ад рэдакцыі. Артыкул друкуецца у парадку абгаварэньня, як і ўсе іншыя артыкулы па гэтым пытаньні.

ЛЕПШ МЕНШ, ДЫ ЛЕПШ

Ад колькасьці да якасьці—у крэдытаваньні сельскай гаспадаркі

З тых матар'ялаў, якія ў нас ёсьць, можна бачыць, што ў некаторых акругах Беларусі выдаецца **дробны сельска-гаспадарчы крэдыт,** шляхам раскладкі. Дробная раскладка крэдыту распыляе яго і не дае належнага эфэкту, які павінен быць ад укладаньняў крэдытных сродкаў, дзяр-

Наглядаюцца выпадкі, калі **крэдыты,** атрыманыя сельска-гаспадарчымі таварыствамі, **затрымліваюцца ў таваразвароце** і выдаюцца са спазьненьнем.

Вось гэтыя тры моманты зьяўляюцца асноўнымі недахопамі нашай крэдытнай работы і дрэнна адбіва-

доўлі, не забясьпечваць жывёлы харчамі—гэта значыць, загадзя адмовіцца ад эканамічнага эфэкту.

Вось чаму трэба адмовіцца ад распыленьня крэдытных сродкаў, ад пагоні за колькасьцю крэдытаваньня гаспадарак і ўзяць курс на якасьць укладаньняў у сельскую гаспадарку.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ПА ТЭЛЕГРАФУ, ТЭЛЕФОНУ І ПОШТАЙ АД НАШЫХ КАРЭСПАНДЭНТАЎ

Земляныя работы на Асінстроі

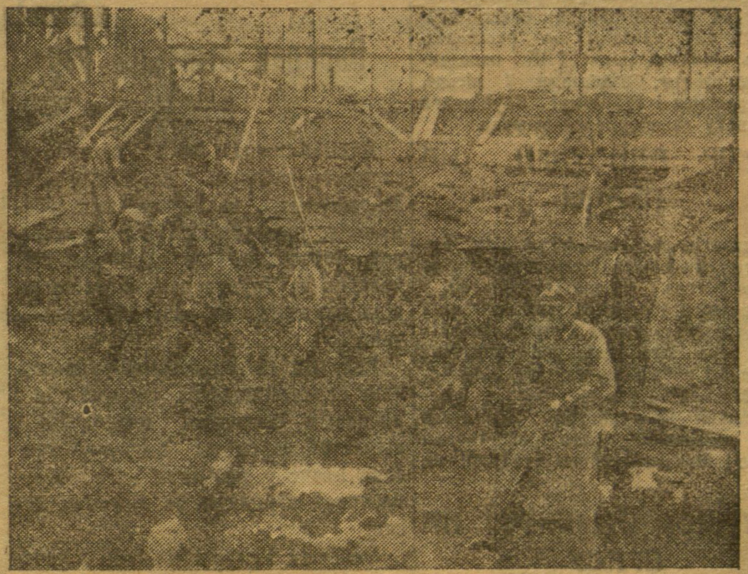

На пабудове галоўнага памяшканьня

Земляныя работы на Асінстроі канчаюцца

ВОРША. (Наш. кар.). Зараз на Асінстроі заканчваюцца земляныя работы па капаньні глыбокага катлавану, дзе будзе закладзены галоўны корпус памяшканьня. Работы мэханізаваны. На здымку, які зьмяшчаецца, караванам вагонэтак вывозіцца зямля з катлавана пры дапамозе лябёдкі. Земляныя работы будуць закончаны да наступленьня марозаў. З катлавану вада выкачваецца магутнай помпай.

Новая каса ашчаднасьці

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.). Сетка кас ашчаднасьці на прадпрыемствах Гомельшчыны пашыраецца. У сучасны момант цэнтральная каса ашчаднасьці арганізуе касу ашчаднасьці на дзяржаўным конным заводзе. Гэтая каса будзе таксама абслугоўваць і рабочых саўгасу і сялян, якія жывуць каля заводу.

Пабудова новых заводаў

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.). Прамысловасьць акругі ня толькі ўмацоўваецца, але і пашыраецца. У акрузе будуць пабудаваны новыя заводы. У Рэчыцы будзе прыступлена да пабудовы заводу па выпрацоўцы дубільнага экстракту. Завод будзе працаваць у 3 зьмены. Мяркуецца пабудаваць у Гомелі завод па выпрацоўцы вагі і рад іншых заводаў.

Змаганьне з алкагалізмам у Віцебску

ВІЦЕБСК. *У Віцебску ўзмоцнена ідзе работа па арганізацыі ячэек таварыства барацьбы з алкагалізмам. За апошнія некалькі дзён арганізаваны ячэйкі на шчаціннай фабрыцы гарбарні, псыхабольніцы, пры гр...коме будаўнікоў № 2, рэдакцыі, вэтінстытуце і больніцы імя Калініна.*

З першага лістапада адкрываецца ў Віцебску нарка-габінэт па лячэньні алкаголікаў.

У хуткім часе будуць арганізаваны ячэйкі па барацьбе з алкагалізмам на акулярavай фабрыцы, бровары, драждажавым і фанэрным заводах, на фабрыцы „Дзьвіна“ і г. д.

8 лістапада будзе наладжана працэсія дзяцей, членаў ячэек таварыства барацьбы з алкагалізмам пад лёзунгам: „Мы супроць п'яных бацькоў“.

Кіно-перасоўкі на вёсцы

ВІЦЕБСК. (Наш кар.). Па Віцебскай і Полацкай акругах працуе зараз 11 кіно-перасовак. Сяляне выяўляюць вялікую зацікаўленасьць да кіно. За адзін толькі апошні месяц наладжана было 218 сэансаў, на якіх прысутнічала 27 тыс. чалавек. Адначасова з сэансамі праводзяцца гутаркі з сялянамі, чытаюцца лекцыі на розныя тэмы. На працягу 1928-29 году намячаецца павялічэньне колькасьці кіно-перасовак да 20.

Падрыхтоўка новага спартсезону

Хуліганства старшыні саюзу працаўнікоў мастацтва

БАРЫСАЎ. (Наш. кар.). Старшынёю Барысаўскага саюзу працаўнікоў мастацтва зьяўляецца Лебедзеў, які за гарэлкаю ніколі сьвету ня бачыць.

16-га кастрычніка Лебедзеў таксама напіўся ўдрызг і, уварваўшыся ў тэатр, пачаў хуліганіць. Ён узабраўся на сцэну, дзе ілюзіяніст Кіо паказваў свае нумары, і пачаў ламацца ў пакой, у якім грыміраваліся памочніцы Кіо.

Калі адміністрацыя тэатру пачала сунімаць гэтага разьюшанага хулігана, то ён пагражаў выключэньнем з саюзу аднаго з прадстаўнікоў адміністрацыі. На Лебедзева складзен пратакол і справа аб хуліганстве перадана ў суд.

Падрыхтоўка да сьвяткаваньня 11-й гадавіны Кастрычніка

БАБРУЙСК. (Наш кар.). У сувязі з сьвяткаваньнем 11-годзьдзя Кастрычнікавае рэвалюцыі ў Бабруйску адбудзецца адкрыцьцё клюбаў дрэваапрацоўшчыкаў, гарбароў і харчавікоў, закладка хлебнага заводу, Дому Чырвонай армii, трохпавярховага дому і адбудзецца адкрыцьцё дзіцячых ясьляй і пральні.

З 25 кастрычніка па 5 лістапада па ўсіх прадпрыемствах, чырвоных кутках і клюбах у часе абедзеных перапынкаў будуць праведзены гутаркі па пытаньнях міжнароднага і гаспадарчага становішча і г. д.

267 тысяч руб. на шляхавае будаўніцтва

МАГІЛЕЎ. (Наш кар.). На шляхавае будаўніцтва мясцовага значэньня адпушчана 267.000 руб., з гэтага ліку 40.000 руб. на раёны.

Рост гомельскай рабочай каапэрацыі

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.). Лік пайшчыкаў ЦРК павялічыўся з 15.613 членаў на 1-га кастрычніка 1927 г. да 21.500 на 1 кастрычніка 28 г. Гандлёвая сетка за год павялічылася на 42 адзінкі. ЦРК налічвае 70 магазынаў. Паявы капітал павялічыўся з 96.125 да 210 тысяч рублёў. Звароты па продажы ў параўнаньні з мінулым годам павялічыліся на 2 мільёны рублёў.

Крэдыт беднаце

МАГІЛЕЎ. (Наш кар.). Акруговы сельбанк для крэдытаваньня сельскае гаспадаркі на першы квартал 1928-29 году асыгнаваў 953.700 руб., з якіх: 782.500 руб. доўгатэрміновага і 171.000 руб. кароткатэрміновага. Таксама зацьверджан плян на крэдытаваньне таваразвароту ў суме 607 тыс. руб.

Крэдыт галоўным чынам пойдзе на набыцьцё для новых калгасаў 80 коняй, на ліквідацыю бяскопных і бязпляцкіх гаспадарак і г. д. На электрыфікацыю сельскае гаспадаркі асыгнавана крэдыту 33.500 руб., на земляўпарадкаваньне—148.000 руб. і інш. сельска-гаспадарчыя патрэбы.

нашых клясавых ворагаў.

Я ня супроць фактаў, а супроць тэндэнцыйнага іх высьвятленьня і тых выбадаў, якія робяцца з гэтых фактаў. Зусім ня варта было тав. Гольдбэргу зьмяншаць сутнасьць фактаў, перададных яму мною асабіста адносна вечарын, якія мелі месца на Камароўцы, і ў якіх бралі ўдзел вучні цэнтральнай дасьледчай школы. Самае цікавае ён абмінуў. Праз «шчылінку вакяніц» ён заўважыў толькі пацалункі, а як у гэты час над самымі вакяніцамі кіпела бойка «за даму сэрца» з фінкамі і «касьцетамі», ён ні слова не сказаў.

...кодныя сьвяты ўпрыгожвалі свае вітрыны тортамі, мазуркамі, «кулічамі», хто не заўважваў, як у гэтыя-ж дні ажывалі вітрыны сьпіртатрэсту і ўпрыгожваліся сэзоннымі вінамі і іншым зельлем. Ці-ж гэта ня ганьба?

Цяжка школе весьці выхаваньне пры такіх умовах.

Цяжкасьці выхаваўчае справы ў школе яшчэ залежаць ад неналаджанасьці працы камсамолу, фарпастоў і піянэратрадаў.

Няма належных «добрасуседзкіх» адносін паміж камсамолам і настаў-

...га эфэкту, які павінен быць ад укладаньняў крэдытных сродкаў дзяржавы ў сельскую гаспадарку.

Ёсьць, акрамя гэтага, выпадкі **трусьлівага падыходу да крэдытаваньня беднаты:** некаторыя працаўнікі сельска-гаспадарчых крэдытных таварыстваў, выдаючы крэдыт бедняку, імкнуцца ўрэзаць яго, лічачы, што бядняк усё роўна ня верне крэдыту.

Такім чынам, нашы сельска-гаспадарчыя таварыствы не заўсёды задавальняюць запатрабаваньні бядняцкіх гаспадарак.

...юцца асноўнымі недахопамі нашай крэдытнай работы і дрэнна адбіваюцца на сельска-гаспадарчай вытворчасьці.

Тлумачыцца гэта тым, што пакуль яшчэ няма **належнага гаспадарчага парадку ў крэдытаваньні сельскае гаспадаркі.** Таварыствы часта толькі выдаюць крэдыт, але не наглядаюць, на якія мэты ён выдаецца, якую карысьць ён прыносіць і ці будзе ён **вытворчым** крэдытам.

Ня трэба забываць, што наш **крэдыт не сабезаўскага характару, а павінен ісьці выключна на вытворчыя мэты, пры яго дапамозе мы перабудоўваем сельскую гаспадарку, інтэнсыфікуем яе.**

Не заўсёды ўжываецца і пры выдачы крэдыту клясавы падыход.

Мы павінны крэдытаваць беднату і сераднякоў, але ні ў якім рзае ня кулацкія гаспадаркі, бо калі мы будзем выдаваць крэдыт кулаком, мы гэтым самым дапаможам ім эксплёатаваць беднату.

Зараз у нашай рабоце не павінны мець месца: **раздарбненьне пазычак,** каб здаволіць усіх патроху; **няўважлівыя адносіны да тэрмінаў** крэдыту, выдача **кароткатэрміновых** крэдытаў бядняцкім гаспадаркам на папаўненьне **асноўных капіталаў.**

Рэканструкцыя сельскае гаспадаркі патрабуе больш дасканалага вывучэньня кожнага абслугоўваемага сельска-гаспадарчым крэдытам вучастку.

Мы павінны ўстанавіць канкрэтныя разьмеры і ўмовы крэдытных укладаньняў, каб атрымаць найбольшы эфэкт у сельскай гаспадарцы.

За апошні год мы маем у гэтай галіне некаторыя дасягненьні, якія вызначаюцца ў тым, што кожная сялянская гаспадарка атрымала ў сярэднім 60 руб. крэдыту супроць 40 руб. у 1926-27 г.

У гэтым годзе мы ўкладваем у сельскую гаспадарку **26 мільёнаў 780 тысяч рублёў—на 49,7%** больш фактычных укладаньняў, чым у мінулым годзе.

Доўгатэрміновага крэдыту мы ўкладваем **19.200.000 руб.** З гэтай сумы **13 мільёнаў накіроўваюцца на крэдытаваньне савецкіх гаспадарак, калектыўных гаспадарак і вытворчых аб'яднаньняў сельска-гаспадарчае каапэрацыі.** Гэта гаворыць аб тым, што пастанова 15-га партыйнага зьезду намі поўнасьцю выконваецца.

Перад сыстэмай сельска-гаспадарчага крэдыту стаяць наступныя задачы: **узмацніць рэканструкцыйныя працэсы ў сельскай гаспадарцы шляхам інтэнсыўнага правядзеньня земляўпарадкаваўчых і мэліярацыйных работ;** дабіцца найбольш шпаркага тэмпу арганізацыі калектыўных гаспадарак і іншых вытворчых аб'яднаньняў; максымальна павялічыць ураджайнасьць палёў і палепшыць якасьць жывёлагадоўлі, пашырыць пераапрацоўку сельска-гаспадарчых прадуктаў праз пабудову індустрыяльных прадпрыемстваў; пашырыць сельска-гаспадарчы экспарт і стварыць моцную сырцовую базу для прамысловасьці. Сродкі нашага крэдытнага пляну павінны забясьпечыць выкананьне гэтых задач.

Трэба толькі пагаспадарчаму падыйсьці да скарыстаньня дзяржаўных сродкаў, каб яны былі выданы на вытворчыя мэты.

Выдача крэдытаў на адну мэту часта павінна цягнуць за сабою і выдачу крэдытаў на іншыя мэты тэйжа гаспадаркі, каб атрымаць эканамічны эфэкт: так, напрыклад, даючы гаспадарцы крэдыт на каня і адмаўляючы ў крэдыце на набыцьцё плугу, на пабудову хлява, мы не даб'емся пажаданых эканамічных вынікаў; даваць крэдыт толькі на пабудову маслабойнага заводу і адначасова не крэдытаваць жывёлагадоўлі...

...гаспадарак і ўзяць курс на якасьць укладаньняў у сельскую гаспадарку.

«Лепш менш, ды лепш»—сказаў калісьці Ленін. Лепш даць крэдыт 50 гаспадаркам, якія адчуваюць патрэбу, ды мець гаспадарчы эфэкт, чым выдаць крэдыт мэханічна дробнымі сумамі 100 гаспадаркам і ня мець ніякае вытворчае карысьці.

А. ДУБІНА.

Ад рэдакцыі. Зьмяшчаючы артыкул тав. Дубіны, рэдакцыя чакае водгукаў на пытаньні, якія пастаўлены аўтарам.

Падрыхтоўка новага спартсэзону

БАБРУЙСК. (Наш. кар). Акруговым саветам фізкультуры распачата падрыхтоўка да зімовага спартыўнага сэзону.

Ужо закуплены спартыўныя прылады, неабходныя для фізкультуры ў зімовы час набыты лыжы. Узімку ў Бабруйску будзе пабудаваны каток і арганізавана лыжная станцыя.

...ўпарадкаваньне—148.000 руб. і іш. сельска-гаспадарчыя патрэбы.

Пажар на вопытнай станцыі

МАЗЫР. (Наш кар.). Ноччу з 23 на 24-га кастрычніка выбух пажар у галоўным будынку Мазырскай пясчанабалотнай вопытнай станцыі, якая знаходзілася ў вёсцы Сярыгалава, Петрыкаўскага раёну.

Галоўны будынак вопытнай станцыі, дзе знаходзілася лябараторыя і ўсе прылады яе—згарэў. Пажарам нанесены вялікія страты.

На месца пажару выехала з Мазыра камісія.

СЯЛЯНСТВА ПАВІННА ВЕДАЦЬ, ЯК ЗМАГАЦЦА СА ШКОДНІКАМІ

Недапушчальныя адносіны Акрза да гэтай справы

УСЕ НА БАРАЦЬБУ З АЗІМЫМ ЧАРВЯКОМ

За апошні час атрымліваюцца ўсё новыя і новыя скаргі на азімага чарвяка. Трэба прымаць крокі да зьнішчэньня яго, не спадзяючыся на тое, што ён згіне сам, з наступленьнем халадоў. Неабходнасьць барацьбы з ім будзе яшчэ больш відавочна, калі мы прымем пад увагу, што шкода ад азімага чарвяка працягнецца не адзін толькі год, а цэлы рад гадоў. Калі ў гэтым годзе ў нас будзе згублена сотні дзесяцін, дык на будучы год ён пагражае загубіць тысячы дзесяцін азімых пасеваў.

Азімы чарвяк—вусень азімай соўкі (ці начніцы) брудна-шэрага колеру, зьнізу больш сьветлы. Уздоўж сьпіны праходзяць тры цёмныя няясна выяўленыя палосы. Галава з дзьвюма пагнутымі цёмна-бурымі палоскамі.

Матыль-азімая соўка мае крыльлі буравага, іржава-шэрыя ці цёмна бурыя з трыма цёмнымі, абмежаванымі чорнай лініяй плямамі-почкавіднай, круглай і клінавіднай. Папярок крыльляў цягнуцца дзьве хвалістыя паласы цёмнага колеру. Заднія крыльлі заўсёды сьветлыя.

Азімая соўка зімуе ў стадыі вусені ў зямлі, на глыбіны ня больш корнага пласту. У весну вусені падымаюцца бліжэй да верху глебы і тут акукліваюцца ў асобнай ячэйцы з больш шчыльнай глебы.

Праз 2-3 тыдні з кукалкі выходзіць матыль. Лёт матылёў пачынаецца прыкладна ў першых лічбах ліпеня. Праз некалькі дзён матыль спарваецца і саміцы пачынаюць адкладваць яйкі Кожная саміца кладзе ў сярэднім каля 200 лек. Яйкі кладуцца на сьмяцьцёвыя расьліны, часьцей усяго на павой, праскурнік і асот.

Праз 5—12 дзён пасьля адкладкі лек з іх выходзяць вусені, якія жывуць па тых-жа расьлінах і выядаюць невялікія дзюркі ў лісьцях.

Вусень азімай соўкі пяць раз мяняе скуру—ліняе, такім чынам, яна расьце. Да трэцяй ліньні яна жыве на сьмяцьцёвых расьлінах, а потым прымае свой нармальны выгляд «азімага чарвяка» і вядзе падземнае жыцьцё. У дзень яна ляжыць над камячкамі зямлі, а ноччу выходзіць на пажыву.

У гэты час яна зьядае азімыя пасевы. Пашкоджаньне часьцей пачынаецца ад краёў поля, дзе па межах, канавах і шляхох, што знаходзяцца каля пустыроў, было адраджэньне вусені.

Часам пашкоджаньні разьмяшчаюцца плямамі, якія павялічваючыся зьліваюцца ў суцэльныя цёмныя плямы. Такія пашкоджаньні звычайна наглядаюцца ў мясцох, дзе азімае пасеяна на надта засьмечаным папары. Спачатку вусені, выходзячы на кармёжку, адгрызаюць асобныя лісьці, зацягваючы іх у сваю норку. Потым яны перагрызаюць карнявую шыйку зьверху глебы і пашкоджаная частка поля прымае від голай плешы. Толькі тады звычайна зварочваюць увагу на вробленую шкоду і пачынаюць крычаць, ратуйце.

Вышэй здавалася, што азімая соўка кладзе свае яйкі на сьмяцьцёвыя расьліны, дзе жывуць і маладыя вусені. Зьнішчэньне сьмяцьцёвае расьліннасьці—ёсьць самая асноўная папярэджваючая мера зьяўленьня іх.

Нагляданьні паказваюць, што на тых палёх, якія рэгулярна ачышчаліся ад сьмяцьцёвых расьлін азімай соўкі амаль што зусім ня было.

Калі сарнякі ня былі зьнішчаны і вусені азімай соўкі ўжо перайшлі на азімыя, у першую чаргу трэба капаць ахоўныя канаўкі, каб абараніць здаровыя вучасткі поля ад пашкоджаных. Канавы робяцца наступным чынам. Праводзіцца баразна глыбінёю ў 20-25 сантымэтраў плугам так, каб зямля адкідвалася ў бок пашкоджанага поля, а адвесны бок быў да здаровага поля. Яшчэ лепей, калі гэтую баразну потым паглыбіць да 30-40 сант. На дне канаўкі капаюцца ямкі каля 30 сант. глыбінёю з адвеснымі сьценкамі, куды нападаюць вусені і дзе іх лёгка сабраць і зьнішчыць.

Ужываюцца атручаныя прыманкі, якія добра раскідваць на дне ахоўных канавах. Для прыманак бяруць вотрубі ці сечку з буракоў. На дзесяціну трэба 15-20 пудоў сечкі, 800 гр. (2 фунты) парыскай зеляніны і 12 літраў (1 вядро) патакі, разбаўленай напалову вадой.

У часе лёту матылёў ужываецца вылаўліваньне матылёў на брадзячую патаку.

Супроць маладых вусеняў ужываецца апрыскваньне парыскай зелянінаю, калі вусені ўжо шкодзяць азімым, магчыма ўжываць толькі ахоўныя канаўкі, ручны збор і атручаныя прыманкі.

Пашкоджаныя палі перасяваць азімымі ні ў якім разе немагчыма, бо азімы чарвяк зноў зьесьць пасевы. Перасяваць трэба толькі ўвесну яравымі.

Ахоўвайце свае палі ад азімага чарвяка, вядзеце барацьбу з ім.

Інспэктар па барацьбе са шкоднікамі З. СЯРГЕЕВА.

ФАРМАЛІЗМ ДУШЫЦЬ

Зьяўленьне масавага шкодніка ў сельскай гаспадарцы Беларусі і зьвязаная з гэтым пагроза павышэньня ўраджайнасьці выклікалі патрэбнасьць правядзеньня ў жыцьцё цэлай сыстэмы мерапрыемстваў па барацьбе з гэтым найвялікшым злом.

«Зьвязда», якая ўзьняла гэта пытаньне, аказалася ў першую чаргу паборнікам стварэньня спэцыяльнага апарату пры Наркамземе, бо да гэтага часу справа барацьбы са шкоднікамі фактычна была бяспрытульнай. За гэтую справу ніхто ня нёс адказнасьці, а важнасьць яе нават зямельнымі працаўнікамі ня была як сьлед зразумелай. «Зьвязда» дабілася таго, што ў штат Наркамзему быў уведзен інспэктар—спэцыялісты па барацьбе са шкоднікамі, пастанаваю НК РСІ ў штаты акрза Менскай, Віцебскай і Бабруйскай акруг, як найбольш падлеглыя шкоднікам, уведзены таксама спэцыялістыя па барацьбе са шкоднікамі. Гэта пастанова была прынята ўжо пасьля зацьвярджэньня мясцовых бюджэтаў, і Наркамзем прапанаваў акрза прыняць захады да дадатковага адшуканьня сродкаў на ўтрыманьне такіх інструктароў у акругах.

Менскі акрза правёў у жыцьцё гэта патрэбнае мерапрыемства, але **другія акрза палец аб палец ня ўдарылі, каб зрабіць тое самае ў сябе. Яны задаволіліся адпіскай у Наркамзем аб «немагчымасьці ўвесьці ў штат інструктара, бо бюджэт ужо зацьверджаны».**

Стварэньне апарату па барацьбе са шкоднікамі—толькі першае зьвяно ў сыстэме патрэбных мерапрыемстваў у гэтай галіне. Трэба зараз-жа правесьці гэта мерапрыемства ў жыцьцё, бо адсутнасьць спэцыялістых у акругах выключае магчымасьць нават самай пастаноўкі справы барацьбы са шкоднікамі. Быў-жа выпадак у Віцебскай акрузе, калі акрза выпісаў цэлы поезд тутунёвага пылу для барацьбы са шкоднікамі і рэкамэндаваў сялянам гэты няшкодны для шкоднікаў сродак. І, ня гледзячы на гэта, Віцебскі акрза і да гэтага часу лічыць магчымым змагацца са шкоднікамі «сваімі сродкамі».

Фармалізм, невуцтва, неразуменьне простых і патрэбных рэчаў душаць найлепшыя пачынаньні. Мы спадзяемся, што НК РСІ зможа прымусіць Віцебскі, Гомельскі і Бабруйскі акрза выканаць яго пастанову і прыцягнуць спэцыялістых у справу барацьбы са шкоднікамі.

Б. БАРЫСАЎСКІ.

На загатоўках

Загатоўчы апарат дае зрывы.—Млынары і кулакі, якія абыходзяць закон аб памольным зборы, пачынаюць адчуваць моц пралетарскага суду

Ці будзе канец ажыятажу

(Да пушной загатоўчай кампаніі)

На глебе загатовак пушніны ў БССР у мінулыя гады ўзьнікалі даволі значныя непаразуменьні. За гэтым таварам гналіся ўсе загатоўчыя органы, парушалі цэны, канкуравалі паміж сабой і стваралі на пушным рынку ажыятаж. Хто не памятае анэкдатычных, але зусім праўдападобных гісторый (у мясцовым друку аб гэтым ня раз пісалася), як 5-6 загатоўшчыкаў палявалі на адну вавёрку, як аднаго селяніна з адной лісіцай акружала 15 агэнтаў і, нарэшце, гэтая лісіца трапіла да прыватніка.

У мэтах поўнага выкараненьня такіх нездаровых зьявішч, Эканомнарада БССР ухваліла пастанову аб тым, што рэалізацыя пушніны ў гэтым годзе павінна быць сканцэнтравана ў адных руках, аб тым, што ўсе загатоўшчыкі пушніны павінны здаваць свае загатоўкі адной арганізацыі—асноўнаму экспартэру БССР—Белдзяржгандлю. Прыём-жа пушніны ад усіх загатоўшчыкаў, у тым ліку і ад Белдзяржгандлю, будзе сканцэнтраваны ў руках дзяржбракера.

Зараз можна не сумнявацца ў тым, што гэты карэнны перелом у пушных загатоўках паложыць канец ажыятажу і тым ненармальнасьцям, якія заўважваліся ў мінулым годзе.

Перад загатоўшчыкамі пушніны стаіць яшчэ задача надзвычайнай важнасьці. Трэба, каб кожны загатоўшчык зрабіў усё для ахвату рынку яго раёну, каб не выпускаць тавараў, якія часта пад тым ці іншым «соусом» усьлізгаюць за межы БССР.

Да гэтага яшчэ трэба дадаць, што ня ўсе рэсурсы пушніны ў нас выкарыстоўваюцца. Загатоўшчыкі часта, ганяючыся за першарадным відам пушніны, упускаюць пушніну, якая мае другараднае значэньне. Ва ўмовах сучаснай работы гэтага не павінна быць. У нас у Беларусі яшчэ ёсьць рад такіх пушных тавараў (як вадзяны пацук, краты, трусы і г. д.), якія да гэтага часу загатаўляліся ў вельмі абмежаваных разьмерах, або зусім не загатаўляліся.

ЛЕЎСКІ.

У Гомельшчыне загатоўкі праходзяць слаба

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.). Загатоўчая кампанія ў Гомельскай акрузе пакуль што ідзе слаба. У прыватнасьці загатоўчыя арганізацыі, слаба загатаўляючы бульбу, ня выконваюць заключаных дагавароў. Так, Гомсадсаюз павінен быў даставіць 60.000 пудоў бульбы, а даставіў толькі 6.000 п.

Асноўная прычына—гэта невыстарчальная ўвага да загатовак з боку загатоўчага апарату. Рынкавыя дні не выкарыстоўваюцца, як трэба, і прыватныя скупшчыкі скупоўваюць прадукты, якія прывозяцца. Трэба на каго-небудзь падвацісnuць, каго-небудзь ударыць па руках.

Цяпер аб памольным зборы, які ва ўмовах акругі зьяўляецца адной з асноўных крыніц хлебазагатовак. Тут трэба адзначыць, што правядзеньне ў жыцьцё пастановы Наркамгандлю натыкаецца на адмову млынароў заключаць дагавары, на ўтойваньне памольнага збору з падробкай квіткоў, з паменшэньнем вагі ў квітковых карэнчыках, а дзе-ні-дзе і на агітацыю млынароў і кулакоў супроць памольнага збору.

Справа гэтая прыняла вельмі сур'ёзны характар, і пракуратура ўжыла рад мерапрыемстваў да таго, каб пастанова ўраду аб памольным зборы выконвалася. У Веткаўскім раёне праведзеная праверка выявіла, што многія млынары, а таксама заможная і кулацкая частка вёскі пад рознымі матывамі адмаўляюцца здаваць памольны збор. На падставе актаў праверкі ў суд паступіла 15 такіх спраў.

Як ня ўхіляліся, як не прабавалі ўтаіць свой сапраўдны твар, млынары і кулакі ўсё-ж атрымалі па заслугах—14 чалавек асуджаны да пазбаўленьня волі на тэрмін ад 1 месяца да 1 году. Таксама і ў Сьвяцілавіцкім раёне суд па пагладзіў па галоўцы тых, якія ня хочуць падпарадкавацца савецкім законам. У лік асуджаных судом папалі таксама кулакі, якія агітавалі супроць памольнага збору і распаўсюджвалі розныя правакацыйныя чуткі сярод беднаты.

У беларускай жытніцы

(Слуцкі раён)

Хлебазагатоўкі разгортваюцца на Случчыне даволі слаба і марудна. Сучасны тэмп хлебазагатовак, калі ён будзе працягвацца, пагражае невыкананьню хлебазагатоўчага пляну. Так, за ліпень-верасень гадовы плян па хлебазагатоўках выкананы толькі на 14,3 проц.

Калі мы возьмем загатоўкі за першую дзесяцідзёўку кастрычніка, то мы ўбачым, што і тут ня зусім добра—выканана толькі 20 проц. кастрычнікавага месячнага пляну.

Карэнная прычына такога маруднага ходу хлебазагатовак заключаецца ў тым, што хлебазагатоўчы апарат яшчэ да гэтага часу не разварушыўся. Ня ўлічваецца тая акалічнасьць, што 40 проц. усяго гадавога пляну па Бабруйшчыне прыпадае іменна на Слуцкі раён. Сельска-гаспадарчая каапэрацыя яшчэ сьпіць і чакае, пакуль селянін прывязе хлеб на пункт.

Ня менш сур'ёзнымі прычынамі, якія тармозяць ход загатовак, зьяўляюцца безадказныя адносіны да гэтай справы з боку сельсаветаў, якія лічаць, што хлебазагатоўкі іх не датычаць. Так, напрыклад, па раёне разьязджаюць прыватныя скупшчыкі хлеба, якія павялічваюць цэны, і сельсаветы, ня гледзячы на пастанову Эканомнарады, нават не правяраюць, ці зарэгістраваны ў РВК гэтыя загатоўшчыкі.

Трэба яшчэ сказаць, што сельскі бядняцкі ...ыў, камсамольскія ячэйкі, хаты-чытальні ва многіх выпадках зусім не падрыхтаваны да аказаньня дапамогі па правядзеньні хлебазагатовак.

А. КАРПАЎ.

„ЗЬВЯЗДА" ДАПАМАГЛА

ПАКЛЁПШЧЫКАЎ ДА АДКАЗНАСЬЦІ

Намі быў атрыман ліст з Нараўлянскага раёну ад Сіроцкага Пятруся, які піша, што настаўнік Бібінаўскай школы т. Сякач наўмысьля ўтаіў ад вучоту зямлю і паказаў замест 10 дз.—9 дз. Ліст быў накіраваны Мазырскаму акр. аддз. саюзу Працасьветы для праверкі фактаў у лісьце. Праверка ўстанавіла, што зямля Секачом паказана правільна і нічога ня ўтоена, а пасеваў паказана болей на 0,12 дзес. Такім чынам, ліст Сіроцкага Пятруся не адпавядае сапраўднасьці. Адначасова праверка выявіла, што „селькор" Сіроцкі Пятрусь сам утаіў аб'екты абкладаньня, зямлі—0,80 дзес. У сьвязку з гэтым рэдакцыя накіроўвае ўвесь матар'ял пракурору для прыцягненьня Сіроцкага Пятруся Сяргеева да адказнасьці за наўмысныя паклёпы і жаданьне скарыстаць друк у сваіх інтарэсах.

ЗА НЯПРАВІЛЬНАЕ ЗЕМЛЯЎПАРАДКАВАНЬНЕ

Па заметцы селькора „Як праводзіцца земляўпарадкаваньне і як яго трэба было праводзіць", у якой гаварылася аб злоўжываньнях службовых асоб Клічаўскага РВК пры правядзеньні земляўпарадкаваньня, якія жадалі забадоліць зямлёю цёмныя элемэнты, што ўвайшлі ў калектывы, пракурор Бабруйскае акругі, куды заметка была паслана на расьсьледваньне, адказвае, што заметка пацьвердзілася, а службовыя асобы Клічаўскага РВК прыцягнуты да судовай адказнасьці.

ЦЯПЕР БУДЗЕ ВЫКОНВАЦЬ АБАВЯЗКІ

Ліст селькора, што „Старшыня сельсавету ня хоча выконваць сваіх абавязкаў", быў пасланы на расьсьледваньне. Самахвалавіцкі РВК паведамляе, што факты, паказаныя ў лісьце, пацьвердзіліся і старшыні Крупіцкага сельсавету дана суровая вымова.

РАБКОР АДНОЎЛЕН НА ПРАЦЫ

У адказ на заметку „Аб адным бюракратычным папусьціцельстве", зьмешчаную ў газ. «Зьвязда» № 135, у якой пісалася аб двухгадовай цяганіне па справе звальненьня і прасьледваньня рабкора Агейчыка, які працаваў старшынёю рабачкому саўгасу Камаровічы, Мазырскае акругі, пасьля расьсьледваньня пракуратура Мазырскае акругі паведамляе, што пастановаю працсэсіі Максім Агейчык адноўлен на працы.

ДЗЕЛАВОД ПРЫНЯТЫ НА ПРАЦУ

Па заметцы „Я адміністратар" аб тым, што нарсудзьдзя 2-га вучастку Барысаўскага раёну ня прыняў на працу дзелавода Драбкіна, пракурор Бабруйскае акругі паведамляе, што пастановаю бюро нагляду Драбкін пастаўлен на працу.

МЕНСК

Менск рыхтуецца да Кастрычнікавых сьвят

Парадак выплаты зарплаты

Наркампрацы БССР пастанавіў зарплату рабочым і служачым усіх дзяржаўных, каапэрацыйных, грамадзкіх, прыватных і іншых устаноў, а таксама ўсім рабочым гаспадарак за другую палову кастрычніка выплаціць не пазьней 3-га лістапада.

Рабочым і служачым устаноў, якія знаходзяцца на дзяржаўным і мясцовым бюджэтах, адначасова з выплатай зарплаты выдаецца таксама аванс у разьмеры 25 проц. месячнай зарплаты за лістапад месяц.

Рабочым і служачым іншых устаноў будзе выдавацца таксама аванс у разьмеры 25 проц. па ўзгадненьні гэтага пытаньня паміж прафсаюзамі і адпаведнымі гаспадарчымі ўстановамі.

Арганізацыя выставак

У Менску ў дні Кастрычнікавага сьвята адкрыюцца бібліятэчныя выстаўкі, прысьвечаныя Кастрычніцкай рэвалюцыі. Бібліятэкі наладзяць канфэрэнцыі чытачоў на якіх будуць пастаўлены даклады аб Кастрычніку.

Першая ў Беларусі татарская хата-чытальня

Да 11-годзьдзя Кастрычніка прыстасавана адкрыцьцё ў Менску першай на Беларусі татарскай хаты-чытальні. З Казані выпісаны для чытальні газэты і часопісі на татарскай мове.

Да 10-цігодзьдзя агалашэньня БССР

Стыпэндыі бяднейшым вучням

Пры Менскім Акрана адбылася нарада па пытаньні аб падрыхтоўцы да сьвяткаваньня 10-цігодзьдзя агалашэньня БССР па культурна-асьветных установах.

Нарадай пастаноўлена вызначыць кожнай сямігодцы па адной стыпэндыі ў 25 руб. у месяц для вучняў, бацькі якіх—бедныя-партызаны і барацьбіты за вызваленьне БССР.

Дукорскай школе імя 16-ці партызан будзе выдана дзьве стыпэндыі, а Марына-Горскаму тэхнікуму — адна стыпэндыя.

Культурныя ўстановы імя 10-цігодзьдзя агалашэньня БССР

За дзень

БЕЛАРУСКІ КЛЮБ ВУЧОНЫХ. Куток вучоных у Менску рэарганізаваны ў беларускі клюб навуковых працаўнікоў. Гэтым значна будзе пашырана культурна-асьветная работа. Арганізуецца рад гурткоў. Абрана праўленьне клюбу ў складзе 7 чалавек.

ПРЫВІТАЛЬНАЯ ТЭЛЕГРАМА ПРАФ. ПАКРОЎСКАМУ. У сувязі з 60-цігодзьдзем са дня нараджэньня праф. М. Н. Пакроўскага, сэкцыя навуковых працаўнікоў Беларусі паслала юбіляру прывітальную тэлеграму з пажаданьнем шматгадовай навуковай дзейнасьці.

У бліжэйшыя дні праўленьне БДУ разам з сэкцыяй навуковых працаўнікоў наладжвае вечар, прысьвечаны М. Н. Пакроўскаму.

ПАМЯЦІ ТАВ. СЬЦЯПАНАВА-СКВАРЦОВА. У бліжэйшыя дні беларускае навуковае таварыства марксыстых наладжвае жалобны вечар, прысьвечаны тав. Сьцяпанаву-Скварцову.

На вечары выступяць з дакладамі і ўспамінамі аб тав. Сьцяпанаве-Скварцове праф. Нікольскі і т. т. Выдра, Сянкевіч і інш.

НОВЫ НАМЕСЬНІК РЭКТАРА БДУ. Намесьнік рэктара БДУ тав. Слонім перайшоў на работу ў Наркамасьветы БССР у якасьці намесьніка наркома.

На апошнім пасяджэньні праўленьня БДУ новым намесьнікам рэктара БДУ абраны тав. Каранеўскі, былы прарэктар камвузу імя Леніна ў Менску.

— ПРЭМІІ ЛЕПШЫМ СТРАЛЬЦОМ. Саюз харчавікоў атрымаў трэцяе месца на ўсесаюзных завочных стралковых спаборніцтвах. Конкурснай камісіі прыслана 25 жэтонаў для раздачы лепшым стральцом.

— 75 ВЭТЭРЫНАРНЫХ ДАКТАРОЎ. Гэтымі днямі адбыўся выпуск 75 вэтэрынарных дактароў, якія скончылі Віцебскі вэтэрынарны інстытут. З іх 50 чал. накіраваны на работу ў БССР, а рэшта — ў іншыя савецкія рэспублікі. У сувязі з уводзеньнем пяцігадовага курсу навучаньня, наступны выпуск адбудзецца праз два гады.

Выданьне фізкультурнай літаратуры

Фізкультурнікі Беларусі адчуваюць патрэбу ў фізкультурнай літаратуры на белмове. З гэтай мэтаю ВСФК пастанавіў выдаць на беларускай мове брашуру „Сэкцыйны мэтад заняткаў". У далейшым намечана выдаць цэлы рад фізкультурнай літаратуры.

КІНО

„Кіра Кіраліна"

(Кіно «Культура»)

Прадукцыя ВУФКУ вельмі часта па якасьці, па ідэалёгічнай вартасьці карцін уступае кіно-прадукцыі іншых рэспублік. Некаторыя фільмы выпуску ВУФКУ наводзяць на сумныя разважаньні: для якой мэты выкідаюцца тысячы мэтраў каштоўнай плёнкі, ці не мяжуе гэта безгаспадарчасьць з простым злачынствам.

Перад намі чарговы «шэдэўр» украінскай кіно-прадукцыі — „Кіра-Кіраліна"

Цяжка ўявіць сабе больш непатрэбную, больш безгустую фільму, чымся

Выдача цукру бяз кніжак

У зьвязку з паляпшэньнем завозу цукру ў Беларусь у бліжэйшыя дні будзе адменена выдача цукру ў г. Менску па каапэрацыйных кніжках.

Пшанічная мука для пайшчыкаў

Цэнтральная камісія па рабочым забесьпячэньні пастанавіла выдаць усім пайшчыкам цэрабкопаў гарадзкіх каапэратываў і Рагачэўскага спажыўтаварыства па 4 кілё пшанічнай мукі, з якіх 2 кілё 1-га сорту і 2 кілё 80-ці процантнай. Саюзхлебу запрапанавана для гэтае мэты перадаць Белрабсэкцыі 9 вагонаў мукі 1-га сорту, рэшту пшанічнай мукі Белрабсэкцыя выдасьць з рэсурсаў ЦРК.

Усім пайшчыкам Менскага, Віцебскага, Гомельскага, Барысаўскага і Бабруйскага ЦРК будзе выдана да сьвята па 4 кілё масла.

Ужываюцца захады да паляпшэньня водпуску пайшчыкам алею.

150 пудоў круп у дзень

У мэтах узмацненьня забесьпячэньня гораду крупамі на менскім млыне „Чырвоны сьцяг" устанаўляецца новая крупадзёрка. Гэта дасьць магчымасьць павялічыць выпуск круп на млыне да 100-150 пудоў у суткі. Праект крупадзёркі зацьверджаны акруговай плянавай камісіяй.

1.200 вагонаў хлеба ў БССР

На лістапад месяц будзе завезена ў адрас Саюзхлебу БССР 280 вагонаў хлебапрадуктаў, у адрас Белкаапсаюзу—480 ваг., Белрабсэкцыі—370 ваг. і Транспасэкцыі—100 ваг. Усяго будзе завезена 1.200 вагонаў супроць 1.300 вагонаў, завезеных у кастрычніку. З агульнага ліку завазімага на лістапад хлеба будзе 700 вагонаў жыта і 500 вагонаў пшанічнай мукі.

Выдача дапамогі і пэнсій

Менская страхкаса пачала праводзіць выплату дапамогі і пэнсій па ўсіх відах з 22 кастрычніка па 6 лістапада. Пэнсія выдаецца за два тыдні да звычайнае выдачы ў зьвязку з сьвяткаваньнем кастрычнікавых урачыстасьцяй.

Скасаваньне пашпартоў

Нар. Кам. унутраных спраў распрацаваў новую форму асабовых пасьведчаньняў замест пашпартоў. Пасьведчаньні ўяўляюць сабою кніжкі без паказаньня тэрміну, на які мае моц кніжка.

Выдача пасьведчаньняў пачнецца 1-га студзеня 1929 году. Кошт кніжкі—10-12 кап.

Провады прызыўні-

БІБЛІЯГРАФІЯ

«Бальшавік Беларусі», часопісь палітыкі і практыкі партыйнай працы, орган ЦК КП б)Б, № 9. Верасень

Прыкметнае ажыўленьне матар'ялаў, якія зьмешчаны ў № 9 „Бальшавіка Беларусі", кажа аб тым, што часопісь шчыльна падышла да чарговых неадкладных пытаньняў партыйнае працы і гэтым яна зьяўляецца неабходным падручнікам партыйным працаўнікам вёскі пры правядзеньні партыйнае работы.

Артыкул А. Сянкевіча „Да пытаньня аб мінулых хлебазагатоўках" яскрава малюе становішча мінулай хлебазагатоўчай кампаніі, асуджае няправільныя вывіхі і ўхілы часткі таварышоў пры правядзеньні яе, якія гаварылі аб нямэтазгоднасьці ўжываньня „надзвычайных" мер, аб капітулянцтве перад заможным сялянствам з лёзунгам аб змычцы з сялянствам па лініі лёгкай індустрыі, аб „восстановительных" цэнах і г. д. Малюе аб прычынах, якія прывялі да цяжкасьці ў хлебазагатоўках, а таксама дае правільную устаноўку ў далейшай рабоце партыі ў вёсцы паводле пастаноў ліпнёўскага пленуму ЦК.

Надзвычайна своечасова зьмешчаны і артыкул М. Каркліна: „К текущим задачам нового хозяйственного года". Гэты артыкул павінен прачытаць кожны камуністы і асабліва, які знаходзіцца на гаспадарчай рабоце. Ён адзначае тыя хібы, якія мелі месца ў нашай мінулай гаспадарчай рабоце, а таксама дае задачы нашае работы на будучы час.

Надзвычайна цікавы для партыйных мас артыкул Ан. Сталевіча „Сялянскія партыі ў Заходняй Беларусі". Артыкул апісвае каленіяльную грабежніцкую палітыку буржуазных урадаў Польшчы, вынікам чаго стыхійна вырастае сялянскі паўстанчы рух у Зах. Беларусі.

Артыкул выкрывае палітыку стварэнае ўрадам пазёнафільскае арганізацыі Краёвы Саюз, якая сьпявала пад дудку ўраду і закручвала розум беларускім сялянам тым, што палякі дапамогуць беларусам, як самі ўпарадкуюцца, і хоча іх адцягнуць ад барацьбы з урадам, і як палітыка гэтае арганізацыі з трэскам праваліласяі. Малюецца работа Беларускага Пасольскага Клюбу, які ажыцьцёвіў сабою ідэю адзінага нацыянальнага фронту і стаціўся на шлях частковых дамаганьняў, але мэта дамаганьняў зводзілася да барацьбы за інтарэсы дробнае буржуазіі. Апісваецца ўзьнікненьне Беларускай Сялянска-Рабочай Грамады, раскол Беларускага Пасольскага Клюбу. Надзвычайна многа адведзена высьвятленьню пытаньня арганізацыі Грамады. Артыкул ня скончаны яшчэ пытаньнем аб Грамадзе.

Артыкул Ю. Браткоўскага „Шляхамі нацыяналізму, апартунізму і здрады" апісвае разлом у КПЗУ.

Кожны камуністы, які будзе чытаць „Бальшавік Беларусі", будзе ў курсе спраў жыцьця нашых замежных братоў, і таму ўвядзеньне такіх артыкулаў у часопісь надзвычайна карысна.

Добра пастаўлены аддзел: „На месцох". Артыкулы, якія зьмешчаны ў аддзеле, характарызуюць балючыя пытаньні работы, якія асабліва цяпер хвалююць партпрацаўнікоў вёскі.

Мала даецца партхронікі, таксама невялікі аддзел крытыкі і бібліяграфіі.

Трэба сказаць, што тэхнічнае выданьне ня зусім добрае. Папера дрэнная, а да таго-ж лепш было-б, каб частку матар'ялу зьмяшчаць на дзьве калёнкі.

С. Р.

Камандыраваньне т. т. Карпа і Мікуліча ў Маскву

СНК БССР пастанавіў камандыраваць т. т. Карпа і Мікуліча ў Маскву ў сувязі з разглядам у камісіі СНК СССР дзяржаўнага бюджэту БССР на 1928-29 год.

Выключаны з унівэрсытэту

У „Зьвязьдзе" (№ 245) паведамлялася аб тым, што праўленьне БДУ і стыпэндыяльная камісія дапусьціла ў мінулым рад памылак у адносінах клясавага адбору і разьмеркаваньня стыпэндый сярод студэнтаў.

24-га кастрычніка гэтае пытаньне абгаварвалася на пасяджэньні праўленьня БДУ. Факты пацьвердзіліся. Так, студэнт Галынчык аказаўся сынам былога жандара, студэнтка Бумагіна дачкою буйнога гандляра. Не падыходзіць пад клясавы падбор і студэнт Слабодкін. Бумагіна і Слабодкін атрымлівалі стыпэндыі. Пралезьлі яны ва унівэрсытэт, стаіўшы сваё сацыяльнае становішча. Праўленьне унівэрсытэту выключыла гэтых студэнтаў з унівэрсытэту.

Вынікі конкурсу на лепшага ўкладчыка

Учора адбылося пасяджэньне конкурснае камісіі па вызначэньні прэмій лепшым укладчыкам кас ашчаднасьці. Камісія дапусьціла да ўдзелу ў конкурсе 35 укладчыкаў, якім выдана

Перагляд справы антысэмітак з дзіцячай клінікі

Учора ў Менскім акруговым судзе пачаўся перагляд справы сясьцёр антысэмітак з дзіцячай клінікі Сэдэснэр, Маслоўскай, Луцэвіч, Жылінскай, Сабалеўскай і Хмары.

Справу вядзе старшыня акруговага суду тав. Жылінскі. Абвінавачвае падсудных памочнік Менскага акруговага пракурора тав. Юрашкевіч, абараняюць—члены калегіі абаронцаў Корсак і Сідляроўскі.

Здарэньні

— Прагуляў 1.600 р. Старшыня Зэмбінскага сельска - гаспадарчага крэдытнага таварыства А. Герасіменка падаў заяву ў Барысаўскую райміліцыю аб тым, нібы ў яго пакралі ў Менску ў аўтобусе 1.600 р. Крымінальным вышукам устаноўлена, што Герасіменка гэтыя грошы прагуляў з прастытуткамі.

Курсы па выхаваньні дзяцей

Белжылсаюз разам з Наркамасьветы даў загад акругам аб арганізацыі пры жыльлёвых каапэратывах курсаў для жанчын па выхаваньні дзяцей. Курсы шасьцітыднёвыя. Яны дадуць магчымасьць пазнаёміць насельніцтва з асноўнымі прынцыпамі дашкольнага выхаваньня і будаўніцтвам дашкольных устаноў на каапэрацыйных падставах.

Аднавіліся работы па пабудове насоснай станцыі

Зачыненьне пленуму ЦСПСБ

На заключным пасяджэньні пленуму ЦСПСБ былі зацьверджаны рэзалюцыі па ўсіх дакладах.

У бягучых справах было заслухана пытаньне аб выданьні твораў Леніна на беларускай мове. У рэзалюцыі па гэтым пытаньні пленум паказаў на вялікае значэньне, якое мае выданьне на беларускай мове твораў Ул. Леніна.

Потым пленум прыняў пастанову аб выключэньні з членаў ЦСПСБ былога старшыні Межынскага сельпрафкому (Гарадзецкі раён), засуджанага на 8 месяцаў зьняволеньня за растрату 113 руб.

Пасьля заключнай прамовы старшыні ЦСПСБ тав. Рыжова, у якой ён падагуліў вынікі працы пленуму, апошні быў абвешчан закрытым.

Вечар чытача і пісьменьніка

Па ініцыятыве камсамольскай ячэйкі Белдзяржвыдавецтва і рэдакцый газэт 1-га лістапада ў клюбе К. Маркса арганізуецца вялікі грамадзкі дыспут на тэму «Чаго мы чакаем ад нашага пісьменьніка». З уступным словам выступіць загадчык аддзелу друку ЦК КП(б)Б тав. Сянкевіч. У дыспуце прымуць удзел т. т. Якуб Колас, Янка Купала, Зьмітрок Бядуля, Цішка Гартны, Чарот, Гарэцкі, Зарэцкі, Александровіч, Каваль, прафэсары Замоцін, Піотуховіч, Вальфсон і інш. літаратурныя і навуковыя працаўнікі.

Да ўдзелу ў дыспуце запраша-

Збор жалезнага лому

Рад менскіх арцеляй «Молот», «Прэс», «Чырвоны транспартнік» даставілі на склад Рудмэтальгандлю першую партыю жалезнага лому. Замест лому гэтым арцелям выданы мэталятавары.

У бліжэйшыя дні Рудмэтальгандаль выпусьціць адозву да сялян, хатніх-гаспадынь, камсамольцаў і піянэраў аб зборы жалезнага і чыгуннага лому. На прадпрыемствах і камсамольскіх ячэйках будзе наладжаны рад дакладаў на тэму аб значэньні збору лому для мэталюргічнай прамысловасьці.

Па лініі камсамольскіх арганізацый намячаецца арганізацыя атрадаў для абходу двароў, прадпрыемстваў і збору рознага жалезнага і чыгуннага лому.

Арганізацыя дамовых ясьляй

У сувязі з вялікай патрэбай у ясьлях і з адсутнасьцю належных памяшканьняў, Наркам Аховы Здароўя распрацаваў праект арганізацыі дамовых ясьляй. Дамовыя ясьлі арганізуюцца пры буйных ЖАКТ'ах, рабочых інтэрнатах і рабочых пасёлках. Для ясьляй будзе патрэбна ўсяго 1—2 пакоі і абслугоўваньне дзяцей будзе рабіцца маці рамі. Белкаапсаюз узяў на сябе ўтрыманьне і абсталяваньне ясьляй. У бягучым годзе дамовыя ясьлі будуць адкрыты толькі ў Менску і Гомелі.

валь, прафасары Замоціп, Піотуховіч, Вальфсон і інш. літаратурныя і навуковыя працаўнікі.

Да ўдзелу ў дыспуце запрашаюцца чытачы рабочых і цэнтральных бібліятэк, бібліятэчныя і кніжныя працаўнікі, члены і кіраўнікі клюбных літаратурных гурткоў, выкладчыкі літаратуры і студэнты.

Білеты распаўсюджваюцца па саюзах і райкомах партыі і ЛКСМ.

Барэльефы на доме селяніна

Спэцыяльная камісія пры Галоўмастацтве разглядзела праект барэльефу на новым будынку Цэнтральнага Дому Селяніна, прадстаўлены мастаком А. Грубэ. Праект па кампазыцыі прызнан здавальняючым, але ён не ахапляе момантаў клясавай барацьбы за зямлю. З гэтае прычыны камісія прызнала патрэбным, каб на двох барэльефах былі адзначаны два моманты—барацьба за зямлю (гістарычна-клясавая) і барацьба з зямлёй (гісторыя тэхнікі). Афармленьне гэтых барэльефаў даручана А. Грубэ.

дзяцей будзе рабіцца маці́рамі. Белкаапсаюз узяў на сябе ўтрыманьне і абсталяваньне ясьляй. У бягучым годзе дамовыя яслі будуць адкрыты толькі ў Менску і Гомелі.

Новыя дасьледча-паказальныя яслі і кансультацыі

Зацьверджаны плян работы па ахове мацярынства і дзяцінства на 1928-29 год. Для ўзмацненьня сродкаў узьнята пытаньне аб адлічэньні Чырвоным Крыжам сродкаў на патрэбы аховы мацярынства і дзяцінства. У бягучым годзе будуць арганізаваны дасьледча-паказальныя дзіцячыя яслі ў Менску і Магілеве. Настаноўлена дасканала вывучыць і ўпарадкаваць пытаньне аб абортах у БССР.

У гэтым годзе значна будзе пашырана сетка кансультацый для цяжарных жанчын у раёнах. У Менску, у 3-й савбольніцы выдзяляецца спэцыяльная палата для дзяцей-сыфілітыкаў, якой надаецца рэспубліканскае значэньне. У гэтым годзе ўпяршыню, як практыка, пры кансультацыях Менску будуць адкрыты летнія пляцоўкі для слабых дзяцей.

Культурныя ўстановы імя 10-цігодзьдзя агапашэньня БССР

У адзнаку 10-цігодзьдзя агалашэньня БССР на Менскай акрузе мяркуецца назваць імем 10-цігодзьдзя БССР Марына-Горскі тэхнікум, нова-пабудаваную школу ў Ляхаўцы, а таксама дзіцячую калёнію ў Сёмкавым Гарадку.

Падарункі партызанам і інвалідам грамадзянскае вайны

Наркамсабес разаслаў па акругах 8 тыс. руб. для закупкі падарункаў—прадметаў сельска-гаспадарчага інвэнтару для разьмеркаваньня сярод партызанаў і інвалідаў грамадзянскае вайны ў часе сьвяткаваньня 11-годзьдзя Кастрычніка. Апрача таго, разаслана 3.200 руб., якія адпушчаны РВС Заходняе акругі, для падарункаў інвалідам грамадзянскае вайны.

Перад намі чарговы „шэдэўр" украінскай кіно-прадукцыі—„Кіра Кіраліна". Цяжка ўявіць сабе больш несатраўную, больш безгустоўную фільму, чымся гэта.

Зроблена яна паводле раману Панаіта Істраці і хвалюючы каротка сюжэт. Рэжысэр імкнуўся захаваць у надпісах стыль Істраці, але гэтыя надпісы дубовыя, караныя незразумелыя і часта зьяўляюцца бессэнсоўным наборам фраз.

Гутарка ідзе аб Балканах, дзе, паводле надпісу, захаваліся перажыткі старога часу. Але нічога балканскага ў фільме няма. Есьць кантрабандысты, гандляры жывым таварам, стары дзед, але аб іх зьменных можна даведвацца толькі па надпісах, а не па фільме.

Рэжысэр нічым не справіўся са сваімі задачамі. Марнасьцю і сумам вее ад усіх 7 частак. Няма патрэбнай пастаноўкі, няма нават вызвалення, зразумелага сюжэту.

Якія-сьці мёртвыя заўзятыя фігуры рухаюцца, варушаць губамі, махаюць рукамі. Сапраўдная „туманная" карціна пачатку XX стагодзьдзя!

Шкада артыстаў, якія трацяць энэргію на гэткую непатрэбную пастаноўку, шкада дзесяткаў тысяч руб., выкінутых на вецер.

Б—ў.

...кі—10-12 кап.

Провады прызыўнікоў

Учора пачалася ўзка прызыўнікоў на зборны пункт для адпраўкі ў вайсковыя часьці. Да адпраўкі прызыўнікоў будзе праведзены рад лекцый, праведзены гутаркі і г. д.

Сёньня адбудуцца ўрачыстыя провады першай партыі прызыўнікоў. Да 8-га лістапада адпраўка прызыўнікоў будзе закончана.

Усе, хто несвоечасова зьявіцца на зборны пункт, прыцягнецца да адказнасьці.

28 жанчын-міліцыянэраў

НКУС на першы час вызначыў 33 пасады агэнтаў крымінальнага вышуку, памочнікаў квартальных наглядчыкаў і малодшых міліцыянэраў для заняцьця іх жанчынамі. Дагэтуль па Беларусі зазначана на пасады міліцэйскіх працаўнікоў 28 жанчын. Масцом дана дырэктыва аб праводзеньні сыстэматычнай работы па ўцягненьні жанчын у міліцыю.

...лепшых камісія допусціла да ўдзелу ў конкурсе 35 укладчыкаў, якім выдана 5 прэмій. Першую прэмію—плуг атрымаў укладчык № 28—вайсковай часьці № 8.

Барацьба з прастоем вагонаў

Наркампрацы і Наркамгандлю разасланы ліст, у якім адзначаецца неабходнасьць барацьбы з прастоямі вагонаў.

У мэтах недапушчэньня прастою вагонаў, у сувязі з узмацненьнем адгрузкі хлеба, прапануецца выгружаць прыбываючы хлеб кругламу суткі і абавязкова весьці разгрузку поўнасьцю ў сьвяточныя і нядзельныя дні.

...станцыі.

З прычыны адсутнасьці памяшканьня ў Менску сьпешна прыступлена да пабудовы асенізацыйнай каналізацыйнай станцыі. ... будзе скончана, ... будзе пры... па абсталяваньню.

Кантрактацыя сельгасп. культур

У 1929 годзе ў Беларусі намечана законтрактаваць: зерневых культур—50.000 гектараў, ільну—30.000 гект., ільну-насеньня—12.000 гект., канапель—2.500 гект., бульбы—15.000 гект.

У параўнаньні з гэтым годам план кантрактацыі значна павялічан і павышаны дасягне па бульбе на 100 проц., па ільне—на 50 проц. і г. д.

Навука і тэхніка

Посьпехі аэрафотаздымкаў

Аэрафотаздымкі ў апошнія гады дасягнулі буйных посьпехаў. Значэньне гэтага спосабу здымкаў настолькі ацэнена, што будуюцца спэцыяльныя самалёты цяжкага тыпу з вялікім радыусам дзеяньня, забясьпечаныя ўсімі прыладамі для аэраздымкаў. Нядаўна самалёт, які належаў англійскаму ўраду, закончыў фатаграфічныя работы такога маштабу, аб якіх некалькі год таму назад нельга было і марыць. Была зазьнята непрахадзімая тэрыторыя ў Паўднёвай Афрыцы агульнай плошчай у некалькі тысяч квадратных міль. Гэта работа была выканана ў некалькі тыдняў, тады, калі раней для яе патрабаваліся 6 многія месяцы. Да такога-ж подвіга рыхтуецца геадэзычная ўправа ПАЗШ. Будзе зазьняты ўсходні бераг Флярыды на плошчы ў 2.500 квадратных міль. Значна палепшылася і тэхніка здыманьня. Калі раней фота-апараты давалі плоскаснае адлюстраваньне, дык цяпер, з ужываньнем апарату з некалькімі аб'ектывамі, якія зьнімаюць паверхню з некалькіх розных кутоў, маецца магчымасьць рэгістраваць усе няроўнасьці глебы.

Як у Амэрыцы змагаюцца са злачынцамі

У адным з амэрыканскіх банкаў уведзена наступная сыстэма сыгналізацыі ў выпадку грабяжу: калі рабунШчык набліжаецца да касіра і камандуе яму: „рукі ўгору", той падымае рукі ўгору. Гэты рух прыводзіць у дзеяньне сыгнальную пабудову. Дасягаецца гэта дзякуючы таму, што прастор паміж сталом касіра і столькю прадстаўляе сабой магнэсавае поле. Падняцьце рук робіць у гэтым полі пэўныя абурэньні, сіла якіх выстарчальна для таго, каб прывесьці ў дзеяньне сыгнал.

Цырк мюзык-холл
Пятніца, 26 кастрычніка

Вялікая разнастайная цыркавая і эстрадная праграма пры ўдзеле прыбыўшых гастраляр.
Васілі Раздольскі юмарысты-сатырык — 2 ШТРАЎБЭ 2
Сучасныя, куплеты, частушкі злоба дня — Злабадзённая шарманка нашых дзён
Гастролі выканальніцы народных песень вытворчасьці **Клаўдзіі Краўзэ** — Чырвоны д'ябал **Крытус** трапэцыя пад купалам цырку
Паветраныя гімнасты **3 Брастон 3** — Клёўны **Жак і Жэконі** творцы сьмеха
Музыкальныя сатырыкі **5 ЭРНАНІ 5** новы скэтч „аліманты"
А таксама ўдзельнічае ўся трупа. — **Барба** француская і рымска-грэцкая.
Барэцца 3 пары. — Парадны выхад усіх барцоў.
Пачатак роўна а 9 гадз. увечары. — Каса адчынена ад 11—3 і ад 5—9 гадз. увеч.
— Цэны месцам зьніжаны ад 25 кап. —

1-шы дзіцячы кіно-тэатр **„Юны піянэр"** (б. „Пралетары")
— СЁНЬНЯ НОВАЯ ПРАГРАМА!
„Бяспрытульны спартсмэн" у 6 ч.
Звыш праграмы—амэрыканская камэдыя
„ДЖЭК, СЛОН і Ко" у 2 часьцях
Пачатак сэансаў а 3 в пал. гадз. Каса—ад 2-х гадз.

Кіно-тэатр „Культура"	Мастацкі фільм **КІРА КІРАЛІНА** Звыш праграмы: гастролі лепшых танцораў ОРЛІК
Кіно „Чырвоная Зорка"	Нямецкая гістарычная пастаноўка **Жонка фараона** у 10 частках
Кіно „Інтэрнацыянал"	**НЯВОЛЬНІКІ МОРА** Штодня 3 сэансы Каса—з 5 гадз.
Кіно „Спартак"	Звыш прагр. гастролі Фрыны КАЛЬЦОВАЙ песьні народу, песьні быту. На экране: 2 праграмы ў адзін сэанс ЖОЎТЫ ПРЫНЦ Лі-Цінг-Ланг Драма ў 6 част. Амэрык. баявік „КАМІЛЛА" драма ў 6 ч.

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты адбываецца да 2-ое гадзіны дня

ДА 1-ГА лістапада
ЗАСТАЛОСЯ 5 ДЗЁН
падпісацца — на —
ПАСЬПЯШАЙЦЕ СЁНЬНЯ-Ж
ЛІСТАПАД і да канца году
на старэйшую ў Беларусі вялікую штодзённую газэту
„ЗЬВЯЗДА"
ОРГАН ЦК КП(б)Б.
Падпісная плата: на 1 месяц—90 кап.; да канца году—1 руб. 80 кап.
з дадаткам часопісі „БАЛЬШАВІК БЕЛАРУСІ" на м.—1 р. 05 к. да канца г.—2 р. 10 к.
Падпіска прымаецца:
У МЕНСКУ: галоўнай к-рай газ. „Зьвязда"—Савецкая, 63, 3 паверх, штодзённа ад 9 гадз. раніцы да 5 гадзін дня, і ўпаўнаважанымі галоўнай
У ПРАВІНЦЫІ: упаўнаважанымі галоўнай к-ры газ. «Зьвязда», аддзяленьнямі «Известия» і «Правда», аддзяленьнямі Белдзяржвыдавецтва і ўсімі паштова-тэл. канторамі.

ВЗАМЕН АЛКОГОЛЬНЫХ НАПИТКОВ
ПЕЙТЕ ОБЩЕДОСТУПНЫЕ и ПОЛЕЗНЫЕ ДЛЯ ЗДОРОВЬЯ кавказские натуральные МИНЕРАЛЬНЫЕ **ВОДЫ**
НАРЗАН и ЕССЕНТУКИ
ОСТЕРЕГАЙТЕСЬ ПИТЬ ИСКУССТВЕННЫЕ ВОДЫ!
ПОЛЕЗНЫ ДЛЯ ЗДОРОВЬЯ НАРЗАН и ЕССЕНТУКИ!
Представительство БЕЛМЕДТОРГ по БССР
Минск, уг. ул. Энгельса и Советской, 26-92, тел. 3-74.
ТРЕБУЙТЕ КАВКАЗСКИЕ НАТУРАЛЬНЫЕ МИНЕРАЛЬНЫЕ ВОДЫ
и БОРЖОМ во всех ресторанах, столовых, буфетах вокзалов, фруктовых магазинах, аптеках, магазинах санитарии и гигиены и пр. местах.
Отпуска начиная с 25 п/б по ОПТОВОЙ ЦЕНЕ С БЕСПЛАТНОЙ доставкой на дом.

Згубленыя і украдзеныя наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:

Даапрызыўн. кніжка Міхальчанкова І.Ц., выд. Прапойскім РВК. 1

Даапрызыўная кніжка Валахоўскага І.П., выд. Гроўнянскім ваенкаматам. 2

Даапрызыўная кніжка Тарасенка Е. М., выд. Прапойскім РВК. 3.

Пасьведч. № 581 Строка І., выд. Барысаўскім камітэтам узаемадапамогі. 4

Членск. кніжка № 65761 Сігалова В. М. выд. Аршанскім Учпрафсожкам. 5,

Вайсковая кніжка № 43 Аніковіча Грыг. І., выд. Бягомльскім РВК. 6

Даапрызыўная кніжка Цьвержанкова І. С., выд. Прапойскім РВК. 7

Членск. кніжка № 61950 Ермаловіч С., выд. Аршанскім Учпрафсожам. 8

Вучотна-конская кніжка № 3427 Корбута І. І., выд. Старобінскім ветпунктам. 9.

Паявая кніжка № 1642 Радзько А., выд Калінкавіцкім спажывецкім т-вам. 10

Вучотная вайсковая кніжка № 822 Стрыфель П. І., выд, Калінкавіцкім РВК. 11

Асабовая кніжка № 12 Барысенка С. Н. выд. Юрэвіцкім РВК. 12

Кандыдацкая картка № 14275, выд. Старадароскім РК КП(б)Б, кааператыўная кніжка № 423, выд. Старадароскім спажывецкім т-вам на імя Аляксандрава Ц. С. 13

Камсамольскі білет № 67375 Нуферова А. С. 14

Вайсковая кніжка, выд. 97-м палком на імя Гаўрылава Л. 15

Часовае пасьведч. № 365 Дзехцярыка М. І., выд. Тураўскім РВК. 16

Паявая кніжка № 12629-107 Шабуня, выд. Жлобінскім ТПО. 17

Вучотна-конская кніжка № 1554 Коркупа Х. Г., выд. 4-м ваена-конск. вучасткам Мазырск. акругі. 18

Асабов. пасьведч., правіз. білет і гадавы білет на імя Шаўцова Я., выд. службай пуці Зах. ч. 19

Членская кніжка № 21201 Татарэнка П., выд. саюзам чыгуначнікаў. 20

Вучотна-конская кніжка № 5136 Вахотка Я. Л. 21

Вучотна-конская кніжка № 813 Батура М., выд. Глускім РВК па імя Караля М. Г. 22

Даапрызыўная кніжка Бандаровіча З., выд. Чэрвенскім РВК. 23

Вучотна-конская кніжка Лысенка, выд. Расонскім РВК. 24

Кошт абвесткі з паведамленьнем аб сьмерці **10 р.**

Паведамленьні

— У суботу 27-X, а 6-й гадз. увечары ў памяшк. АК МОПР (Савецкая, 87) адбудзецца арганізацыйны сход т. т., якія запісаліся на курсы МОПР-актыву.

Просьба зьявіцца своечасова.

— У пятніцу 26-X, а 7-й гадз. увеч., у памяшк. Мен. АК МОПР у адбудзецца пасяджэньне прэзыдыуму Мен. АК.

Прысутнасьць усіх членаў прэзыдыуму і членаў АК, што знаходзяцца ў Менску, абавязкова.

Запрашаюцца гарадзк. актывісты.

— У суботу 27-X а 8-й з паловай гадз. увечары ў памяшканьні партгабінэту адбудзецца кансультацыя для групаводаў саўпартшкол і кіраўнікоў гурткамі па вывучэньні пастаноў VI кангрэсу Камінтэрну на тэму „Сучаснае міжнароднае становішча і задачы Камінтэрну".

Білеты можна атрымаць у партыйным габі нэце а 6 гадз. увечары штодзённа.

— Сёньня, 26-га—X у 7 гадзін увечары ў габінэце тав. Яцкевіча адбудзецца пасяджэньне акруговай камісіі па падрыхтоўцы і правядзеньні 10-цігадовага юбілею БССР. Просьба зьявіцца без спазьненьня наступных т. т.: Рабіновіч (АВК), Тамашэўскі (АПА акругкому), Балашоў (Нач. Падзіў), Альшэўская (Жанаддзел АК), Кулак (ЦСПСБ), Радкевіч (АК ЛКСМ).

— 29-га кастрычніка, а 8-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні Дому Культуры адбудзецца ўрачысты вечар, прысьвечаны дзесяцігодзьдзю ЛКСМ.

Білеты раздаюцца па раёнах і па вадывах.

— У пятніцу, 26 кастрычніка г. г., а 6 гадзіне ўвечары, у залі пасяджэньняў ЦСПСБ (Дом Працы, 2 паверх) адбудзецца нарада бюро сэкцый пры саюзах харчавікоў, гарбароў, працасьветы, сельгаслесрабочых, мясапрацы, саўгандальслужачых і хімікаў сумесна з прадстаўнікамі ЦП гэтых саюзаў.

На парадку дня стаіць пытаньне «аб становішчы і далейшай рабоце сэкцый».

Яўка ўсіх членаў бюро сэкцый і прадстаўнікоў саюзаў—абавязкова.

У суботу, 27 кастрычніка г. г., а 6 гадз. увечары ў залі пасяджэньняў ЦСПСБ (Дом Працы, 2-гі паверх), адбудзецца адчыненьне склікаемай ЦСПСБ шырокай агульна-гарадзкой нарады культкамісій ФЗМК і праўленьняў менскіх прафсаюзных клюбаў у зьвязку з пачаткам асеньня-зімовай работы.

Абвестка дня:

1) Аб масавай рабоце ў клюбах і на прадпрыемствах (асноўны даклад ЦСПСБ і садаклады клюбаў МББ чыг. „Ільліч" і саюзу будаўнікоў і культкамісій Эльводу і гарбарні „Бальшавік").

2) Аб ліквідацыі няпісьменнасьці і культпаходзе моладзі.

Яўка абавязкова для ўсіх членаў культкамісій фабзаўмясцкомаў і праўленьняў клюбаў г. Менску, а таксама для заг. культаддзеламі ЦП саюзаў.

Запрашаюцца прадстаўнікі АПА АК, АК КСМ, Акр. Інспэктуры Нарасьветы, Т-ва па барацьбе с алкагалізмам, ТПН і бязбожнікаў.

Адказны рэдактар Ян. АСЬМОЎ

Друкарня газэты «Зьвязда»—Менск

... Галоўліта № 300